VÝROČNÍ ZPRÁVA 2020

Institut plánování a rozvoje
hlavního města Prahy

Obsah

IPR Praha 6
Úvodní slovo Ondřeje Boháče 8
Úvodní slovo Petra Hlaváčka 10
Historické kořeny 12
Dnešní podoba IPR 14
Fungování IPR 16
Organizační struktura *18*
Sekce IPR *20*
Gremiální rada *24*

1/ Práce s daty 28
Data 30
Co všechno ještě mapujeme? *32*
Kde si data a mapy prohlížet? *33*
Analýzy 34
Bydlení *35*
Ekonomika *36*
Obyvatelstvo *37*
Kultura a sport *38*
IPR v číslech – Data 40

2/ Strategické plánování 42
Strategické plánování 44
Strategický plán *45*
Vznik Kanceláře městského koordinátora *49*
IPR v číslech – Strategické plánování 50

3/ Územní plánování 52
Územní plánování 54
Zásady územního rozvoje *56*
Platný územní plán *60*
Metropolitní plán *62*
Urbanistické studie *66*
Podpora území *78*
Pražské stavební předpisy *80*
Vliv územně plánovacích dokumentací na životní prostředí *81*
IPR v číslech – Územní plánování 82

4/ Veřejný prostor a krajina 84
Veřejný prostor 86
Krajina 112
Koncepční materiály 120
IPR v číslech – Veřejný prostor a krajina 122

5/ Dopravní a technická infrastruktura 124
Dopravní infrastruktura 126
Dopravní stavby *130*
Technická infrastruktura 140
IPR v číslech – Infrastruktura 142

6/ Vztahy s veřejností 144
Komunikace 146
Medializace *147*
Sociální sítě *153*
Publikace *158*
Výstavy mimo CAMP *160*
Mezinárodní spolupráce *164*
Účast v pracovních skupinách *166*
Participace 168
Zajištění participace v územních studiích *169*
Zajištění workshopů *171*
Centrum architektury a městského plánování (CAMP) 172
Výstavy *174*
Popularizace architektury a městského plánování *178*
Akce zaměřené na rozvoj Prahy *180*
Slavnostní vyhlášení *181*
Festivaly *182*
Venkovní akce *183*
Vzdělávání *184*
Další projekty *185*
IPR v číslech – CAMP 186

7/ Provoz a podpora 188
Zaměstnanci *190*
Archiv a spisová služba *191*
Kvalifikace zaměstnanců *192*
Provoz a hospodaření IPR *194*
Právní servis *199*
IPR v číslech - Veřejné zakázky *202*
Komentář k vyúčtování výsledků hospodaření za rok 2019 *204*

Zkratky 206

IPR Praha

Úvodní slovo

Vážení přátelé,

rok 2020 byl nečekanou výzvou. Pandemie změnila všechny obvyklé mechanismy našeho fungování. Potkávali jsme se online, participace plánovaných projektů se překlopila do virtuálního prostředí. Naše prodloužená ruka komunikace, Centrum architektury a městského plánování (CAMP), se změnila na digitální platformu nabízející ´live streamy´ a články o nejzajímavějších chystaných rozvojových projektech. Fungovala bez návštěvníků, ale přesto s nadějí a odhodlaností. Nadále jsme pomáhali připravovat architektonické soutěže nebo soutěžní dialogy, tvořili jsme a konzultovali urbanistické studie. Intenzivně jsme pracovali na Metropolitním plánu i změnách končícího platného územního plánu. Věnovali jsme se hned několika úžasným rozvojovým oblastem Prahy.

Pomalu, ale jistě jsme se chystali také k velkému strategickému kroku, který se nám povedlo dokončit na počátku roku 2021. Reorganizovali jsme naši strukturu a dali vzniknout Sekci rozvoje města, která po vzoru západních měst propojuje územní a strategické plánování. Jsem si jist, že jde o velmi důležitou změnu, která předznamenává lepší zítřky pro rozvoj Prahy. Ale o tom až příště.

Spolupráce a živá komunikace mezi jednotlivými sekcemi je pro nás zásadní. Stejně jako v minulém roce i letos před vámi leží výroční zpráva, jejíž struktura odvážně kráčí napříč našimi sekcemi podle tematických souvislostí a spojitostí. Budeme rádi, když se do ní s chutí začtete. Netýká se ostatně pouze nás, zaměstnanců IPR, ale nás všech, Pražanů a zájemců o budoucnost našeho města, našeho domova.

Přeji příjemné listování!
S úctou
Ondřej Boháč, ředitel IPR Praha

Vážení přátelé,

otevíráte výroční zprávu Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy za rok 2020. Loňský rok patřil nejen nechtěnému covidovému zklidnění, ale i nepostradatelným přípravám. Kontinuitu považuji za zásadní princip kvalitního rozvoje města. Nadále jsme se proto věnovali rozvojovým lokalitám Bubny-Zátory nebo Nákladovému nádraží Žižkov a dvěma významným mezinárodním soutěžím – na podobu Florence a na Vltavskou filharmonii.

Intenzivně se připravuje také renovace Vrchlického sadů s doplněnou tramvajovou zastávkou nebo dlouho očekávaná rekonstrukce Pražské tržnice. Podařilo se nám rovněž vyplout na tiskovou plavbu po Vltavě, kde jsme novinářům představili 25 pražských priorit, na které se později zaměřila výstava Praha zítra? Pražské priority v CAMPu.

To ale není všechno. Vznikla nová městská příspěvkové organizace s názvem Pražská developerská společnost. Jejím cílem je iniciovat, koordinovat a případně realizovat na pozemcích města především městskou bytovou výstavbu, případně další stavby ve veřejném zájmu. Výstavba městských bytů v Praze totiž od roku 1991 trvale klesala a v roce 2008 se zastavila úplně. Až 99 % bytů postavených od roku 1995 postavil soukromý sektor. Dnes ale panuje shoda na tom, že je potřeba městskou bytovou výstavbu v podobě městského nájemního bydlení oživit a pomoci vytvořit dostupné bydlení v metropoli. Institut podobného typu má ostatně většina významných evropských měst. Volně jsme se tak mohli inspirovat podobnými společnostmi v Mnichově nebo Hamburku.

Architektonické soutěže se v České republice dostávají pomalu ke slovu. Právě proto IPR vydal novou publikaci s názvem Soutěžit se vyplatí!, která je stručným návodem při přípravě architektonických, urbanistických či krajinářských soutěží. Stejně jako se snažíme omezit vznik nekvalitní architektury, bojujeme proti vizuálnímu smogu. Jsem proto nesmírně rád, že se Praze podařilo dokončit návod pro reklamní označování provozoven – Manuál pro kultivovanou Prahu.

Rok 2020 nebyl zbytečným. Svědčí o tom všechny projekty, na které narazíte na následujících stranách, ale i úspěchy roku 2021. Jen s pečlivou přípravou a kultivovanou diskuzí totiž můžeme dosáhnout dobrých výsledků.

Petr Hlaváček,
1. náměstek primátora pro oblast územního rozvoje

Historické kořeny

Snahy o vytvoření instituce, která by plánovala územní vývoj Prahy, sahají až do konce 19. století, kdy vznikly první novodobé urbanistické návrhy na budoucí zástavbu Prahy. Státní regulační komise pro Prahu a okolí (1920–1939) ale byla zřízena až po vzniku samostatného Československa. Hlavní náplní práce komise se stala příprava regulačního plánu dokončeného v roce 1929, nicméně nikdy neschváleného. Podařilo se jí však prosadit celou řadu dílčích plánů jednotlivých městských obvodů.

Během druhé světové války řídila rozvoj města Plannungskomission für der Haupstadt Prag und Umgebung (1940–1945), která pod vedením německých architektů připravovala převážně monumentální a osidlovací projekty.

Systematické urbanistické práce se ujala až Kancelář pro územní plán hlavního města (1951–1954, resp. 1961). Architekti se ocitli ve zcela odlišné politické a hospodářské situaci, dosavadní plánování zamítli a začali se zabývat funkčním zónováním. Právě tak vznikl tzv. směrný územní plán, jehož příprava se ovšem kvůli politickým zvratům protáhla.

Vzhledem ke zvyšování stavebního ruchu od konce padesátých let spojilo město dvě již existující pracoviště, zmíněnou kancelář a oddělení územního plánu při národním výboru. Výsledkem byl Útvar hlavního architekta hlavního města Prahy (1961–1994) s pravomocí územního řízení, který dokončil první platný územní plán Prahy schválený vládou v roce 1964. Již tehdy se ukázalo, že na přípravu nového územního plánu je třeba zhruba deset let, včetně vypořádání připomínek a jeho konečného schválení (další plány byly schváleny v roce 1976 a v 1986).

Po roce 1968 se ani útvaru nevyhnuly personální čistky, které ukončily mimo jiné mnoho nadějných projektů. Během normalizace probíhala v Praze rozsáhlá výstavba sídlišť, dopravních a veřejných staveb, k nimž musel útvar vydávat stanovisko. To vadilo mnohým investorům. Útvaru se ale podařilo obhájit své výlučné postavení v celostátním stavebním zákoně z roku 1976.

Porevoluční víra ve volnou ruku trhu spolu s odporem k jakémukoliv centrálnímu řízení přinesla vlnu kritiky útvaru ústící v transformaci organizace na koncepční pracoviště nazvané Útvar rozvoje hlavního města Prahy (1994–2013). Ten sice vydával poradní stanoviska, ale nemohl závazně rozhodovat.

První porevoluční plán schválený v roce 1999 se snažil přizpůsobit rozvoji města v podmínkách liberální ekonomiky. Plánování ale stále vycházelo z funkčního zónování, kterému vyhovuje centrálně řízené hospodářství. To se mimo jiné odrazilo na množství zanesených změn.

Snahu o změnu přístupu k územnímu plánování iniciovalo městské zastupitelstvo v roce 2013, kdy byl útvar reorganizován a přejmenován na Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. Právě tehdy se rozhodlo také o přípravě nového Územního plánu hl. m. Prahy – Metropolitního plánu.

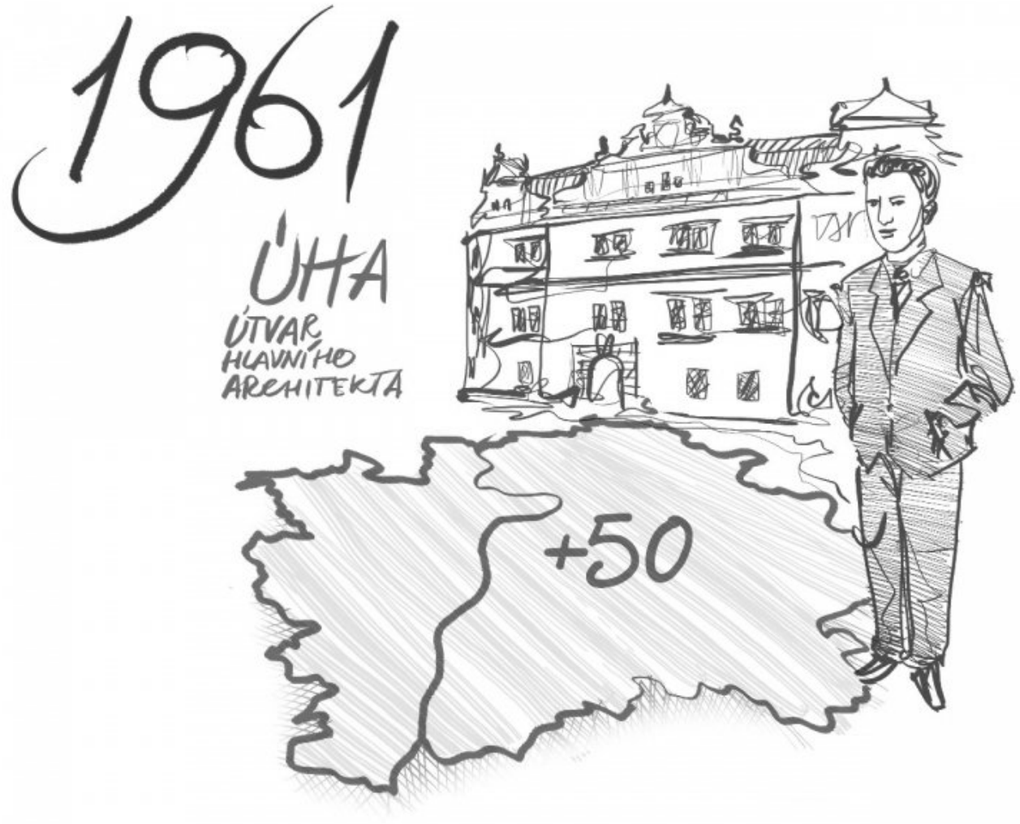

Dnešní podoba institutu

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR Praha) je příspěvkovou organizací zřizovanou hlavním městem. Je hlavním koncepčním pracovištěm v oblasti architektury, urbanismu, strategií, městského rozvoje a plánování.

Aktivně propojuje, moderuje, konzultuje, ale také sám tvoří. Podílí se na významných rozhodnutích v oblasti tvorby města. Zpracovává a koordinuje dokumenty strategického a územního plánování a rozvoje, veřejného prostoru či dokumenty dopravní, technické, krajinné a ekonomické infrastruktury. Získává, spravuje a aktualizuje prostorové informace důležité pro rozvoj města.

Agenda IPR Praha se skládá ze 4 základních oblastí:

1/ Sběr dat

2/ Analýza dat

3/ Plánování rozvoje města a tvorba dokumentů koncepčního charakteru a koordinace městských projektů

4/ Provozní oblast

Mezi hlavní znaky práce institutu patří vysoká odbornost a kvalita, zodpovědnost a kreativita. Velmi důležitá je také otevřenost. Institut transparentně komunikuje, zajímá se, vzdělává, informuje a moderuje.

V letech 2012–2013 v Praze nazrála politická situace do té míry, že odborná příspěvková organizace mohla projít transformací z dřívějšího Útvaru rozvoje hl. m. Prahy (ÚRM) na Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR Praha). Proběhly strukturální a personální změny, které vyústily ve velmi rychlé vybudování moderní městské instituce podle vzoru obdobných zahraničních odborných pracovišť. Institut začal připravovat důležité koncepční materiály v čele s novým územním plánem Prahy – Metropolitním plánem. Jeho hlavní ambicí je odborně vést, komunikovat a garantovat strategické a plánovací nástroje a dostat tak Prahu mezi nejvyspělejší evropské metropole, které tímto vývojem procházely již ve druhé polovině 20. století.

Mezi podstatné role institutu patří rovněž zastupování Prahy jako účastníka řízení ve věcech územního plánování. Dále zajišťování, aktualizace a využívání dat a informací v rámci aplikovaného výzkumu a odborná spolupráce s vysokými školami, vědecko-výzkumnými i neziskovými organizacemi jak na národní, tak na mezinárodní úrovni.

Institut je otevřen pro všechny občany Prahy a zájemce o městské plánování. Vedle tradičních komunikačních kanálů proto s veřejností aktivně komunikuje také prostřednictvím svého Centra architektury a městského plánování (CAMP), které nabízí širokou škálu programů prezentujících nejzajímavější aktuální témata týkající se života ve městě.

Institut sídlí ve Vyšehradské ulici v Praze 2. Unikátní stavba vznikla v letech 1966–1977 podle návrhu významného

českého architekta Karla Pragera ve vybombardované části středověkého klášterního areálu Emauz. Architektonická soutěž byla původně vypsána pro sídlo Sdružení projektových ateliérů. Vlivem politických změn po roce 1968 však po kolaudaci sloužila Projektovému ústavu výstavby Prahy, později i některým odborům Magistrátu hl. m. Prahy (MHMP).

V současné době probíhá rozsáhlá revitalizace areálu Emauz podle návrhu krajinářských architektů ze studia Terra Florida a architektonického studia NOT BAD. Sídlo IPR Praha tak bude veřejnosti zase o něco přístupnější.

Fungování IPR Praha

Institut spadá pod gesci pražského radního pro oblast územního rozvoje a územního plánu. Tuto funkci v roce 2020 zastával Petr Hlaváček. Většina projektů, na kterých institut pracuje, vyplývá ze zadání Rady hl. m. Prahy. V čele institutu stojí ředitel Ondřej Boháč. Přímo pod gesci ředitele spadá Kancelář řízení a projektů, která má za úkol poskytovat a zajišťovat průběžnou metodickou podporu řízení a realizaci projektů, stejně jako výraznou podporu mezinárodní spolupráce. Dále také kolegium ředitele, které zajišťuje soulad se strategickými a koncepčními dokumenty a navrhuje priority pro tvorbu města. Nezávislým poradním orgánem ředitele je gremiální rada. Organizačně je institut rozdělen do 8 sekcí. Ty se dále dělí na jednotlivé odborné kanceláře. V čele sekce vždy stojí příslušný/á ředitel/ka sekce, v čele kanceláře pak vedoucí kanceláře. Ředitel IPR Praha dohlíží na fungování sekcí zajišťujících metodickou podporu tvorby města a Sekci vnějších vztahů. Zástupce ředitele dohlíží na fungování servisních sekcí.

SEKCE IPR A POČET OBSAZENÝCH MÍST K 31. 12. 2020

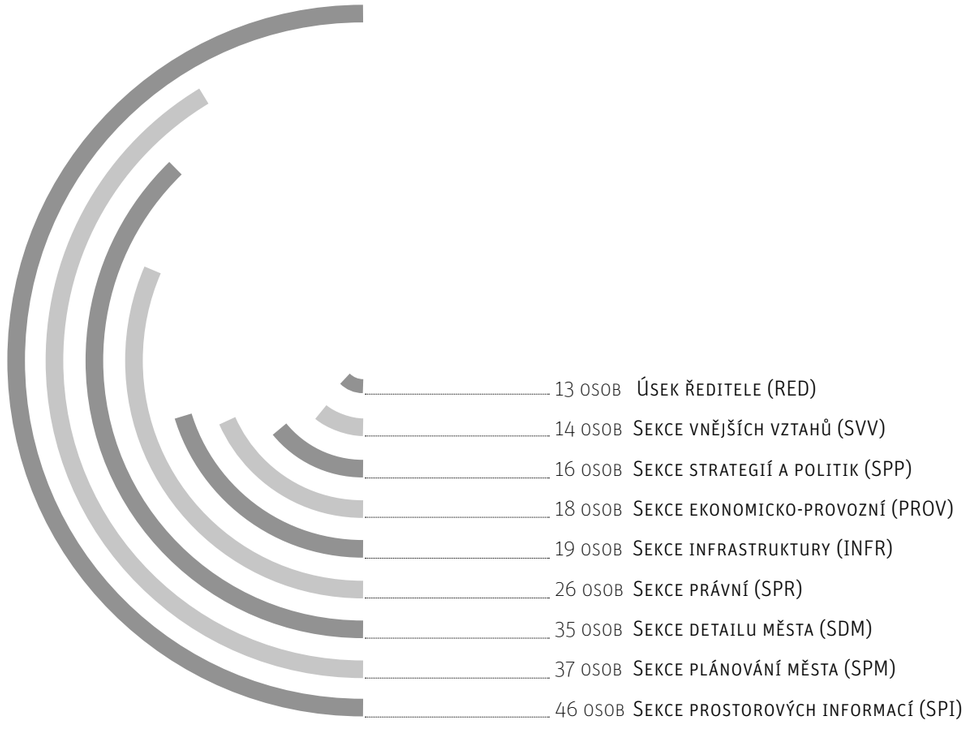

Organizační struktura

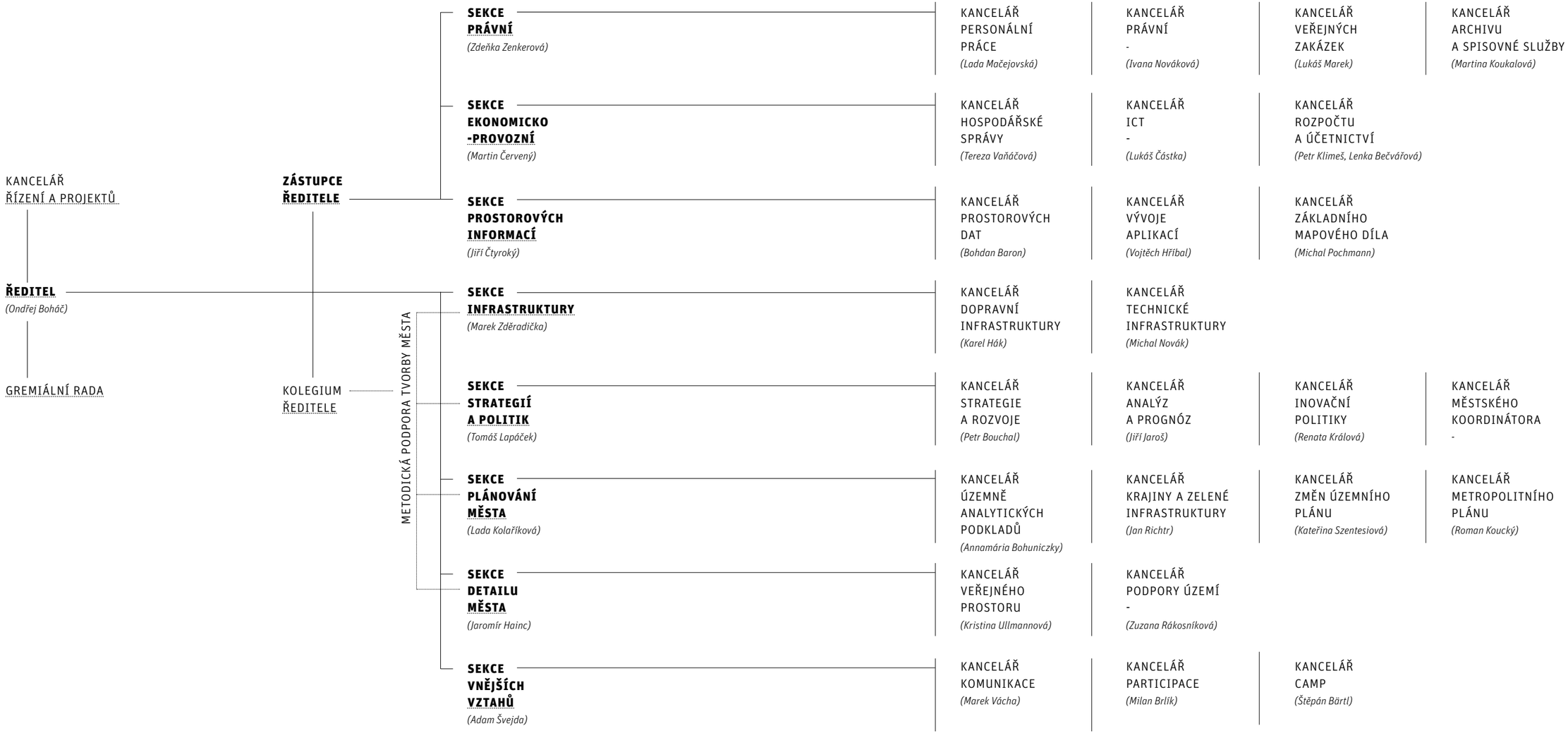

Sekce IPR

SEKCE PRÁVNÍ

Sekce právní komplexně zajišťuje chod spojený jak s personální a právní problematikou všech projektů, které IPR zadává a tvoří, tak se správou veřejných zakázek a archivu. Vypracovává zásadní výklady a stanoviska k aplikaci právních předpisů. Skládá se z Kanceláře personální práce, Kanceláře právní, Kanceláře veřejných zakázek a Kanceláře archivu a spisové služby. Sekce zpracovává také veškeré žádosti o informace.

SEKCE EKONOMICKO-PROVOZNÍ

Sekce ekonomicko-provozní má v gesci hospodářskou správu, informační a komunikační technologie, rozpočet a účetnictví institutu. Zajišťuje evidenci a správu nemovitostí svěřených IPR Praha (např. budovy v areálu Emauz, usedlost Jehněčí dvůr, kde se nachází spisovna, nebo dům U Zlatého rohu, kde sídlí Pražské kreativní centrum), se kterou jsou spojené i úpravy areálu, stavební úpravy nemovitostí, drobné i větší opravy, zákonné revize, dodávky elektřiny, plynu, vody nebo úklid. Jednotlivé činnosti zastávají Kancelář hospodářské správy, Kancelář rozpočtu a účetnictví a Kancelář informačních a komunikačních technologií, která spravuje servery, helpdesk, virtuální farmy a copycentrum.

SEKCE PROSTOROVÝCH INFORMACÍ

Sekce prostorových informací má na starost správu, aktualizaci a rozvoj prostorových dat území města a podporu pro městské úřady a organizace, podnikatele, vzdělávací a výzkumné organizace i veřejnost při jejich využívání. Sekce provozuje webové stránky Geoportál hl. m. Prahy, mapové služby a aplikace. Zároveň zpracovává analýzy i kartografické výstupy pro širokou škálu uživatelů a témat. Sekci tvoří Kancelář prostorových dat, Kancelář základního mapového díla a Kancelář vývoje aplikací.

SEKCE INFRASTRUKTURY

Sekce infrastruktury se věnuje technickým stránkám urbanistické koncepce města, tedy rozvoji dopravy a technické infrastruktury. Zabývá se modelováním dopravy, udržitelnou mobilitou a koncepcí pro všechny druhy pohybu (MHD, vlaky, autobusy, auta, kola, letadla, lanovky i záchytná parkoviště). Technická infrastruktura se zaměřuje na systémy zásobování vodou, odkanalizování, zásobování elektrickou energií, teplem, plynem, přenosem informací (elektronické komunikace) a soustavou vodních toků s výraznou městotvornou funkcí včetně jejich protipovodňové ochrany. Do sekce spadají Kancelář dopravní infrastruktury a Kancelář technické infrastruktury.

SEKCE STRATEGIÍ A POLITIK

Sekce strategií a politik má na starosti zejména klíčový dokument rozvoje města – strategický plán. Kromě toho analyzuje demografický vývoj, bydlení, veřejnou vybavenost, ekonomické aktivity či turismus ve městě. Připravuje rovněž podklady pro hodnocení potenciálů městského majetku či rozvoje brownfieldů a modely nakládání s městskými financemi. Sekce se skládá z Kanceláře strategie a rozvoje, Kanceláře analýz a prognóz a Kanceláře inovační politiky. Součástí sekce byla v roce 2019 také nově vzniklá Kancelář městského koordinátora, která byla v průběhu roku 2020 přesunuta do Sekce detailu města.

SEKCE PLÁNOVÁNÍ MĚSTA

Sekce plánování města zajišťuje nejdůležitější územně plánovací a koncepční dokumenty pro Prahu. Zabývá se zejména územním plánováním, její vlajkovou lodí je připravovaný Metropolitní plán. Má také na starosti změny platného územního plánu, aktualizaci zásad územního rozvoje a přípravu územně analytických podkladů v hlavním městě. Náplní práce této sekce je dále krajina, životní prostředí, modro-zelená infrastruktura města a v neposlední řadě rovněž koordinace velkých strategických projektů celoměstského významu. Sekce se skládá ze čtyř kanceláří. Kancelář metropolitního plánu zpracovává nový územní plán Prahy – Metropolitní plán. Kancelář krajiny a zelené infrastruktury se zabývá rozvojem volné krajiny, zelené infrastruktury města a parků. Kancelář územně analytických podkladů pak zajišťuje a koordinuje sběr územně analytických podkladů, které jsou východiskem při plánování rozvoje území, včetně přípravy územního plánu města a dalších dokumentací. Kancelář změn územního plánu zpracovává změny platného plánu a provádí jeho údržbu.

SEKCE DETAILU MĚSTA

Sekce detailu města nabízí odborný vhled do jednotlivých pražských lokalit. Věnuje se veřejnému prostoru, přípravě a organizaci soutěží, jako jsou architektonické soutěže o návrh, a dalším formám výběru kvalitních zhotovitelů návrhů a projektů veřejných budov i prostranství města. Kancelář veřejného prostoru se soustředí na projekty konkrétních veřejných prostranství (ulic, náměstí, parků) a zároveň zpracovává celoměstské koncepční materiály, jako je například doplněk (plug-in) k manuálům (například plug-in Manuálu tvorby veřejných prostranství: Pražské hřbitovy). Jejím cílem je celostní pohled na veřejný prostor, zvyšování jeho kvalit, jako je spravedlnost v přístupnosti a možnostech užívání pro obyvatele města, podpora místní identity, používání kvalitních materiálů a detailů či zlepšování mikroklimatu. Ve veřejném prostoru se logicky střetává velké množství nejrůznějších, mnohdy i protichůdných, zájmů. Snahou institutu je tyto zájmy slaďovat a hledat optimální, efektivní řešení. Kancelář podpory území nahlíží na Prahu jako na celek a poskytuje podporu dovnitř i vně institutu, neboť disponuje lokální znalostí o vývoji území. Má na starosti agendu spojenou se zastupováním Prahy jako účastníka územního řízení a vyjadřování se k tématům dle usnesení Rady hlavního města Prahy s cílem uplatnit v projektech městem schválené dokumenty a politiky a zároveň prosazovat kvalitní architekturu a smysluplná urbanistická řešení.

SEKCE VNĚJŠÍCH VZTAHŮ

Sekce vnějších vztahů funguje jako styčný bod komunikace s veřejností a médii. Přináší nápady a realizace, které zapojují veřejnost do plánování hl. m. Prahy. Zahrnuje Kancelář komunikace starající se zejména o PR, média, komunikaci s veřejností a interní komunikaci, Kancelář participace aktivně zapojující občany do městského plánování a Kancelář Centra architektury a městského plánování (CAMP), která zajišťuje výstavy, workshopy, přednášky, online platformu campuj.online a další aktivity určené široké veřejnosti.

Gremiální rada

Gremiální rada (GR) funguje jako jako samostatný poradní orgán.

V roce 2020 ji tvořilo 11 osobností napříč různými obory:

Předseda a externí člen

Ing. arch. Josef Pleskot

Externí členové

prof. Ing. arch. Jan Jehlík

prof. ak. arch. Jindřich Smetana

prof. MUDr. Michal Anděl

prof. Ing. arch. Ladislav Lábus, Hon. FAIA

Vladimír Brož

Ing. Milan Komínek

Interní členové

Mgr. Ondřej Boháč

Ing. arch. Lada Kolaříková

doc. Ing. arch. Pavla Melková, Ph.D.

Tajemnice

Kateřina Hegerová

Gremiální rada má za úkol přispět k zachování a rozvoji přírodně-krajinného, kulturního, zejména urbanistického a architektonického bohatství a rozmanitosti jedinečného obrazu Prahy. Své poslání naplňuje odborným posuzováním zvláště významných a složitých záměrů dotýkajících se podmínek vývoje, správy a rozvoje hlavního města.

TERMÍNY A TÉMATA ZASEDÁNÍ GR

12. 6. 2020
UNESCO: Monitorovací mise
Tématem červnové GR byla rozprava o monitorovací zprávě UNESCO a reakce hl. m. Prahy na tento dokument, včetně otevřeného dopisu adresovaného ICOMOS.

18. 9. 2020
Budoucnost lokality Stadion Strahov, Pražské stavební předpisy a rekodifikace stavebního zákona
Program druhého zasedání GR v roce 2020 zahrnoval diskuzi o tématech jako budoucnost lokality Stadion Strahov, Pražské stavební předpisy a především nová podoba stavebního zákona.

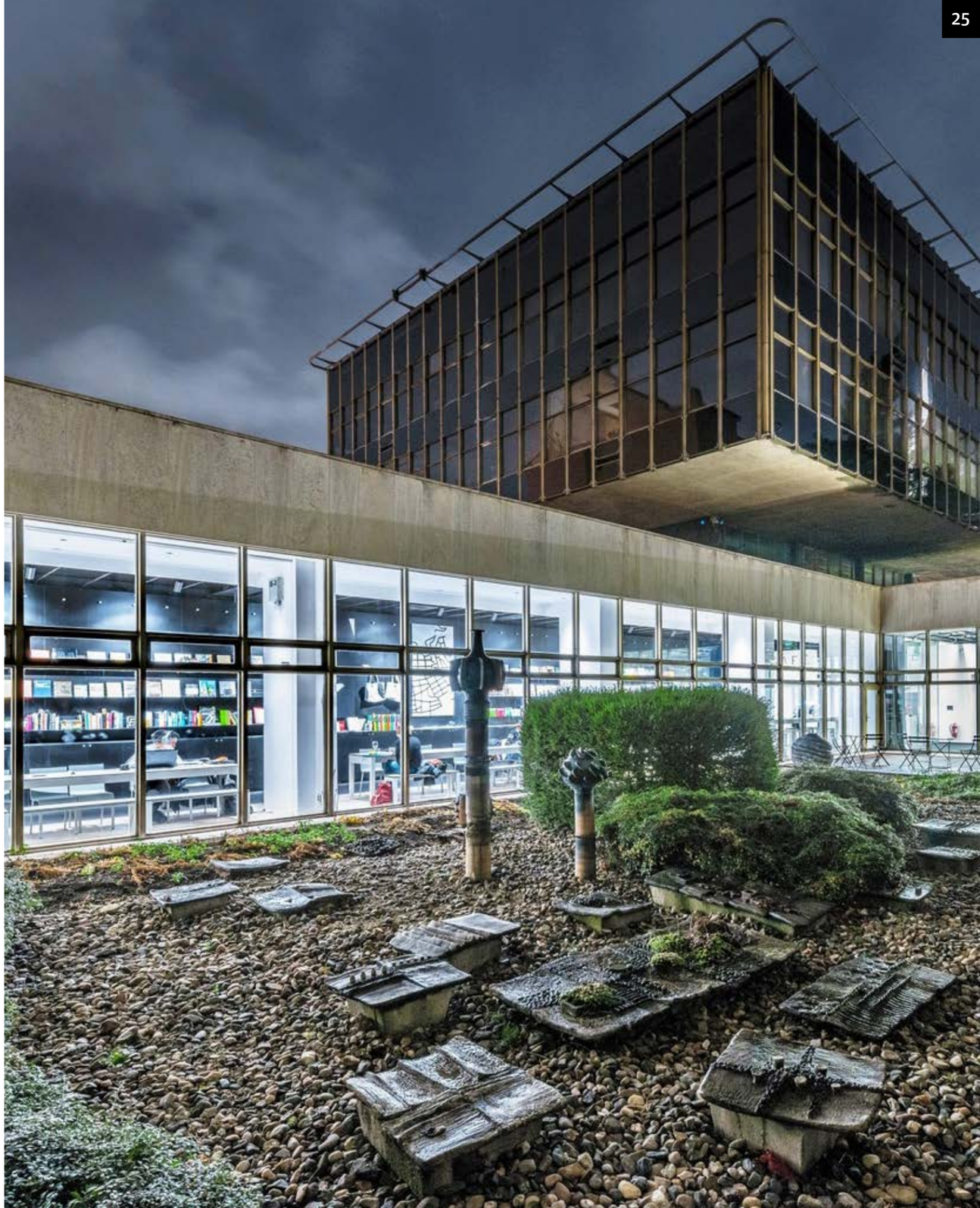

2020

Práce s daty

Data

Město je celistvý propojený organismus. Jeho rozvoj vyžaduje porozumění. Institut proto sbírá a shromažďuje relevantní data, díky kterým vznikají strategie, podklady, analýzy a další důležité dokumenty či projekty. Věnuje se správě informačního systému území Prahy. Vytváří mapy a mapové aplikace pro odborníky i širokou veřejnost. Data také poskytuje v souvislosti s dalšími konkrétními projekty.

Mezi nejdůležitější výstupy patří Digitální mapa veřejné správy hl. m. Prahy sdružující projekty základního mapového díla na území Prahy, zejména Digitální technickou mapu Prahy a digitální 3D model Prahy. Nepostradatelné jsou také Územně analytické podklady hl. m. Prahy, které centralizují rozsáhlou kolekci tematických dat o území zejména pro účely územního plánování a dalšího rozvoje území. Data pro svou činnost využívají odbory MHMP, městské části a městské organizace. Institut dále dodává tematická data pro využití v agendách a pražských informačních systémech, v městských částech a dalších organizacích. Široké veřejnosti jsou data poskytována formou otevřených dat na pražském geoportálu.

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY

Územně analytické podklady (ÚAP) popisují aktuální stav města, sledují jeho postupný vývoj a proměnu a definují jeho významné hodnoty a limity. Kromě prostorových vztahů zohledňují ekonomické, sociálnědemografické a kulturní aspekty či stav životního prostředí.
V roce 2020 proběhla 5. aktualizace ÚAP, která zmapovala proměnu města v letech 2016–2020. Vedle aktualizace analýz se objevilo značné množství nových témat. Přibyla například analýza plošných a liniových uličních prostranství, větší důraz se kladl na stromořadí. Novinkou byl také index využití lokalit počítaný jako hrubá podlažní plocha vztažená na plochu lokality. Lokality s nejvyšším indexem využití jsou Nové Město, karlínské nábřeží a Vojtěšská čtvrť. Zajímavé výsledky přinesla analýza délky a složitosti procesu územního řízení zkoumající vliv lokace a velikosti projektu na dobu trvání územního řízení. Průměrná délka procesu od vydání územního rozhodnutí do vydání stavebního povolení byla u 174 zkoumaných projektů 1 042 dní. Aktuálně se připravují nové analýzy města a jeho prostorových vazeb, například analýza rozmanitosti zástavby. Územně analytické podklady se zaměřují také na regionální pohled a vazby mezi Prahou a Středočeským krajem. Probíhá rovněž tvorba portálu ÚAP, který bude prezentovat data, analýzy a mapy v uživatelsky příjemnější podobě.

LOKALIZAČNÍ DATA MOBILNÍCH OPERÁTORŮ

Unikátní a inovativní projekt se zaměřuje na vývoj metodik a nástrojů pro využívání zbytkových lokalizačních dat mobilních operátorů pro účely plánování města. K realizaci dochází ve spolupráci s O2, T-Mobile, KVADOS, VŠB-TU Ostrava, City Smart Parking a Masarykovou univerzitou v Brně. Získané informace slouží například pro analýzu změn mobility během vládních opatření zavedených během pandemie covid-19.

MAPOVÁ APLIKACE ZMĚNY POHYBU OBYVATEL

Institut sledoval během první jarní pandemické vlny pohyb obyvatel v Praze a ve Středočeském kraji.
Na základě dat, která má k dispozici z projektu Lokalizační data mobilních operátorů, bylo možné stanovit, jaký podíl obyvatel Prahy a Středočeského kraje zůstává přes den v okolí svého domova, tedy v obci či městské části, ve které bydlí. Tento údaj byl posléze porovnáván s obvyklým stavem (tzv. nevyjíždějící). Dále bylo zjišťováno, jaký podíl obyvatel během dne své obvyklé místo pobytu opustí alespoň na 30 minut a do jaké lokality směřuje (tzv. dojíždějící). Výsledky byly prezentovány v mapové aplikaci.

Co všechno ještě institut sleduje?

ONTOLOGICKÉ MODELOVÁNÍ

Fakulta elektrotechnická ČVUT a IPR Praha v roce 2020 úspěšně zakončily dvouletý projekt vývoje nových softwarových nástrojů pro práci s digitálními slovníky pojmů využívaných v územním plánování a při správě prostorových dat. Jeho cílem bylo usnadnit uživatelům orientaci a lepší porozumění pojmům a výstupům vzniklých kombinací dat z různých zdrojů. Výstupem z projektu je systém TermIt, který slouží pro správu ontologických slovníků a integraci datových zdrojů. Spolupráce nadále pokračuje projektem naplňování systému TermIT slovníky a pojmy z různých domén.

AUTOMATIZOVANÝ SYSTÉM SPRÁVY INFORMAČNÍCH MODELŮ STAVEB

Institut zahájil realizaci projektu Automatizovaný systém správy informačních modelů staveb (ASIMS). Projekt se zaměřuje na podporu zavedení a využívání informačního modelu staveb ve správě nemovitého majetku hl. m. Prahy a na integraci dat informačních modelů staveb s dalšími systémy, zejména systémy evidence majetku a GIS systémy. Projekt současně počítá se zaváděním vznikajících standardů ČAS (České agentury pro standardizaci) pro digitální modelování staveb. Projekt získal podporu z evropských fondů v rámci Operačního programu Praha - pól růstu ČR.

NOVÉ HISTORICKÉ MAPOVÉ APLIKACE

Čerstvě vytvořené mapové aplikace Archiv leteckých snímků a Praha včera přinášejí nové možnosti a funkcionality zkoumání historických mapových podkladů.

V archivu se nyní nachází již 42 datových sad.

ANALÝZA VYUŽITÍ POVRCHU

Data leteckého snímkování z jara 2020 prošla analýzou pomocí vyspělých metod strojového učení (deep-learning). Výsledkem jsou přesná data o využití povrchů a krajinném pokryvu v Praze. Nejmodernější technologie s použitím neuronových sítí umožňují automaticky identifikovat i velmi úzce definované objekty. Projekt spadá do portfolia analýz klimatických změn. Měl by pomoci identifikovat propustné a nepropustné povrchy pro účely snížení dopadu klimatických změn na město.

ROZVOJ GIS INFRASTRUKTURY

Institut se podílel na vytvoření nového datového centra Magistrátu hl. m. Prahy, jehož nedílnou součástí jsou úložiště geografických dat a mapové servery. Institut je pro Prahu také správcem GIS infrastruktury.

AKTUALIZACE MOBILNÍCH APLIKACÍ

Vyšla nová verze mobilních aplikací Cenová mapa Prahy a Územní plán Prahy. Aplikace bylo nutné napojit na zdroje nové GIS infrastruktury datového centra MHMP a IPR Praha. Došlo ke sjednocení datových formátů offline dat, rozšíření offline obsahu ke stažení, sjednocení konfigurace aplikací a zejména rozšíření konfigurace natolik, aby bylo možné kompletně spravovat datový obsah aplikací přímo na straně institutu, tedy bez nutnosti objednávek u dodavatele aplikací.

Kde si data a mapy prohlížet?

DIGITÁLNÍ TECHNICKÁ MAPA PRAHY

Digitální technická mapa Prahy zahrnuje informace o stavbách a sítích technické infrastruktury. Sekce prostorových informací se aktivně podílí na přípravě Digitální technické mapy ČR, která vychází ze zkušenosti Prahy a vybraných krajů (Plzeňského, Karlovarského, Libereckého a Zlínského). Mapa je součástí plánované digitalizace stavebního řízení v ČR.

GEOPORTÁL

Webové stránky www.geoportalpraha.cz sdružují geografická data Prahy.

3D MODEL PRAHY

Jde o nejrozsáhlejší 3D model města v České republice. V roce 2020 proběhla jeho aktualizace doplněním 3D modelů nových a přestavěných budov a mostů. Vyznačeny byly také zbořené objekty. Pokračovaly práce na konverzi modelu do otevřeného výměnného formátu CityGML. Model tak bude odpovídat nejnovějším standardům na poli 3D modelování včetně topologického a tematického hlediska a umožní rozšířené analytické a vizualizační funkcionality. Za využití CAD metod vznikly také 3D modely na základě územních studií Bubny-Zátory a Palmovka.

Analýzy

Na začátku všeho stojí data. Jejich sběr a správné vyhodnocování jsou pro město naprosto zásadní. Jen tak mohou smysluplně vznikat strategie, plány a konkrétní projekty. Tematické analýzy tak nevznikají nahodile, ale podle promyšleného plánu aktuálních potřeb města.

Bydlení

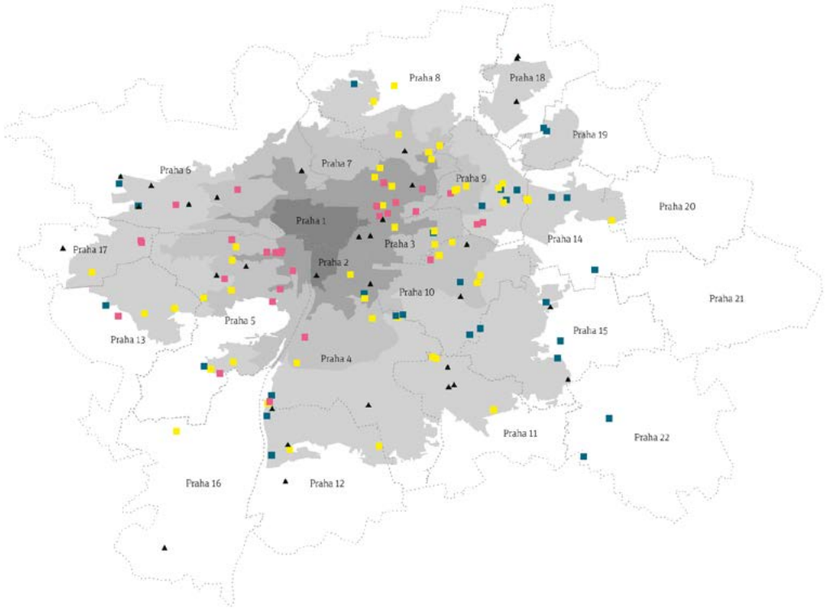

DEVELOPERSKÉ PROJEKTY VÝSTAVBY BYTOVÝCH DOMŮ

Územní analýza aktuálních developerských projektů výstavby bytových domů v Praze každoročně zkoumá situaci týkající se nových bytů na pražském trhu a porovnává stav a vývoj území z hlediska využívání jednotlivých částí Prahy pro rezidenční výstavbu.

STRATEGIE ROZVOJE BYDLENÍ

Strategie vychází z obecného rámce Strategického plánu hl. m. Prahy z roku 2016. Zaměřuje se na jednu ze současných problematických otázek a priorit města – dostupnost a rozvoj bydlení. Strategie definuje 5 prioritních oblastí. Jde o výstavbu dostupného a kvalitního bydlení, rozvíjející se městský bytový fond, udržitelné a nadstandardní bydlení pro specifické skupiny obyvatel, atraktivní bydlení na území celého města a otevřenou spolupráci města s klíčovými aktéry. Dokument vznikl v roce 2020, schválen byl v roce 2021.

Ekonomika

ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU HL. M. PRAHY

Dokument podrobně analyzuje stav a vývoj cestovního ruchu v Praze ke konci roku 2019, tedy ještě před rozšířením covidu-19, a to zejména z hlediska počtu návštěvníků, ekonomické výkonnosti, kapacit Airbnb a hromadných ubytovacích zařízení.

CIZINCI NA PRAŽSKÉM TRHU PRÁCE

Analýza Cizinci na pražském trhu práce vznikla za účelem zjištění počtu pracujících cizinců v hlavním městě, jejich podílu na pražském trhu práce a zjištění počtu podnikajících na základě živnostenského oprávnění v jednotlivých odvětvích. V roce 2020 se zaměřila na změny, které mohly nastat v souvislosti s pandemií. Došla k závěru, že pandemie zaměstnanost cizinců v roce 2020 nesnížila.

CHUDÉ MĚSTO PRAŽSKÉ?

Analýza pražských veřejných financí zkoumá přístup hlavního města k financím ze státního rozpočtu, jeho příjmovou (ne)autonomii a způsob financování významných infrastrukturních staveb. Součástí dokumentu je také 30 karet představujících veřejné finance v dalších evropských městech.

PODPORA PRAŽSKÝCH PODNIKATELŮ BĚHEM COVIDU

Pandemie vzbudila zájem o vliv přijatých sanitárně-epidemiologických opatření na ekonomiku hl. m. Prahy. Institut zareagoval na poptávku Odboru evropských fondů Magistrátu hl. m. Prahy a připravoval podklady pro Evropskou komisi, aby mohlo dojít ke schválení podpůrného programu pro pražské podnikatele – COVID Praha. Pro tento odbor rovněž vypracoval analýzu žadatelů a příjemců podpory z daného programu.

COVID-19 REPORT

Během jara 2020 vznikla také analýza aktuální situace a potenciálních dopadů pandemie na Prahu. Zahrnovala mimo jiné doporučení pro urgentní, střednědobé a dlouhodobé kroky pro zlepšení okamžité reakce a zvýšení resilience města vůči různorodým bezpečnostním hrozbám.

Obyvatelstvo

ANALÝZA INFRASTRUKTURNÍCH POTŘEB HL. M. PRAHY

Analýza se zaměřuje na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti. Magistrátu (především Odboru školství a mládeže a Odboru územního rozvoje) a městským částem často slouží jako užitečný podklad při řešení potřeb doplnění občanské vybavenosti. Institut v roce 2020 prioritně aktualizoval analýzu infrastrukturních potřeb pro základní a mateřské školy, které jsou klíčovou složkou veřejné infrastruktury.

ANALÝZY POTŘEB OBČANSKÉ VYBAVENOSTI PRO DÍLČÍ ÚZEMÍ PRAHY

Analýzy potřeb občanské vybavenosti pro dílčí území Prahy jsou poptávané v souvislosti s urbanistickými studiemi, se změnami územního plánu či s řešením konkrétních záměrů bytové výstavby. V roce 2020 byly zpracovány například pro území Hrdlořez, Zličína, Letňan, Západního Města a Holešovic – Bubnů-Zátor.

DEMOGRAFICKÁ PROGNÓZA DO ROKU 2050

Pravidelně aktualizovaná Demografická prognóza do roku 2050 by se měla stát podkladem pro analýzy infrastrukturních potřeb a pro dopravní modelování Prahy. Jejím horizontem je rok 2050, orientačně pak výhled do roku 2070.

IPR v číslech

Data

6 088
nových budov v 3D modelu

9
nových mostů ve 3D modelu

42
datových sad v archivu

4 289
elektronických výdejů geografických dat (aplikace eVýdej)

1 042
dní průměrně uběhne mezi vydáním územního rozhodnutí a stavebního povolení

97 %
výdejů dat online

487,76 km
ulic lemovaných stromořadími

3 410,41 ha
uličních prostranství v Praze

4 500 ha
území, které pokrývají střechy domů

Strategické plánování

Strategické plánování

Moderní město 21. století potřebuje mít jasně stanoveny priority svého rozvoje. Právě proto IPR Praha zpracoval v roce 2016 Strategický plán hl. m. Prahy, který zastřešuje veškeré projekty institutu.

Strategický plán

Strategický plán je klíčovým dokumentem pro dlouhodobé plánování rozvoje města. Cílem je poskytnout veřejnému i soukromému sektoru základní představu o socioekonomickém směřování města. Skládá se z analytické, návrhové a implementační části, k níž se váže také struktura realizačních projektů majících ambice strategický plán naplnit.

Veškeré strategické dokumenty a analýzy naleznete v sekci Práce s daty.

REGIONÁLNÍ INOVAČNÍ STRATEGIE HL. M. PRAHY 2019–2020 (RIS)

Regionální inovační strategie hl. m. Prahy je specificky zaměřený koncepční dokument, který v rámci svých akčních plánů rozpracovává strategický plán s cílem rozvinout potenciál města v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Její implementaci řídil a koordinoval institut se zapojením externích subjektů z podnikatelského, soukromého a veřejného sektoru. Strategie slouží jako podklad pro nastavení inovační politiky v Praze po roce 2020.

STRATEGIE ITI PRO PRAŽSKOU METROPOLITNÍ OBLAST 2021–2027

Strategie ITI je metodickým nástrojem pro přípravu a řízení integrovaných územních investic realizovaných v rámci Pražské metropolitní oblasti a financovaných z evropských fondů. Před začátkem nového rozpočtového období EU je potřeba připravit novou strategii. Institut ve spolupráci s FON MHMP garantuje kvalitu nově vznikající externě zpracovávané Integrované strategie pro ITI PMO na období 2021–2027 a její soulad se strategickými dokumenty hlavního města Prahy. Agenda manažera ITI byla v roce 2020 převedena z institutu do Odboru evropských fondů MHMP.

Rozvoj města a městských částí

Institut pomáhá rozvoji městských částí. Je také servisní organizací v oblasti plánování pro Magistrát hl. m. Prahy.

PODPORA STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

Nedílnou součástí práce institutu je poskytování podpory strategickým plánovacím procesům, které se odehrávají v městských částech metropole. V roce 2020 se v tomto ohledu činil především při konzultacích pro MČ Praha 8 (pilotní projekt Koordinátoři participace pro MČ, strategický plán rozvoje s územní rozvahou MČ Praha-Lipence).

PODPORA ROZVOJE STRATEGICKÉHO A PROJEKTOVÉHO ŘÍZENÍ PRAHY

Institut různými formami, jako jsou konzultace na MHMP či prezentace pro výbory Zastupitelstva hl. m. Prahy, podporuje rozvoj strategického a projektového řízení aktivit MHMP a městských organizací.

SCÉNÁŘE EKONOMICKÝCH POTENCIALIT ROZVOJE MĚSTA

Institut analyzoval rozdílné scénáře pro ekonomii a potenciál rozvoje území související s výstavbou východní části Městského okruhu v nové tunelové variantě. Dále zpracoval také scénáře ekonomicky udržitelné revitalizace a rozvoje Vozovny Orionka s důrazem na kulturně-komunitní aktivity.

MODELY OCEŇOVÁNÍ VEŘEJNÝCH STATKŮ PRO ÚČELY PROSTOROVÉHO PLÁNOVÁNÍ

Institut jako aplikační garant zahájil spolupráci s FA ČVUT a Společností pro cenové mapy na tříletém výzkumném projektu zkoumajícím dopady výstavby veřejných statků na ceny nemovitostí v Pražské metropolitní oblasti. Výsledky projektu budou k dispozici v roce 2023.

PŘÍPRAVA PRO VÝSTAVBU MĚSTSKÉHO BYDLENÍ

Aby se mohlo začít stavět, je potřeba dobře připravit pozemky. Institut proto v roce 2020 pokračoval v přípravě prioritních městských pozemků pro výstavbu městského bydlení. Proces zahrnoval ověření kapacit, pořízení objemových studií, podání podnětů pro změnu územního plánu a vytvoření metodických podkladů pro přípravu projektů. Veškeré úsilí vyvrcholilo v polovině roku 2020 vznikem Pražské developerské společnosti (PDS). Ta nyní může na zpracované projekty hladce navázat. Institut se pak nadále podílí na vytipování vhodných pozemků pro případné další svěření do gesce PDS a rozšíření portfolia projektů městského bydlení.

Ověřovací studie

Znalost území je základním stavebním kamenem úspěšného rozvoje města. Objemové studie jsou pak nejlepším způsobem prověření kapacity území.

OVĚŘOVACÍ STUDIE PRO LOKALITU PALMOVKA, NOVODVORSKÁ, KASÁRNA KARLÍN, ORIONKA A NÁROŽÍ VYŠEHRADSKÉ ULICE

Pro úspěšné podání podnětu na změnu územního plánu se musí nejprve prověřit kapacity daného území, což lze provést výpočtem. Zdaleka nejlepší je však kapacitu ověřit zpracováním objemové studie. Právě ta určí možnou podobu zástavby na městských pozemcích, která se následně stane podkladem pro zpracování zadání a vypsání zakázek na územní studie.

KOORDINACE POŘÍZENÍ 4 OVĚŘOVACÍCH ARCHITEKTONICKÝCH STUDIÍ NA POZEMCÍCH V MAJETKU HL. M. PRAHY

Institut zadal nebo zpracoval také objemové studie na méně rozsáhlá území. Cílem těchto studií bylo prověřit možnosti pozemku a upozornit na důležité body při přípravě projektu.

PŘEDBĚŽNÉ PROVĚŘENÍ MOŽNOSTI VÝSTAVBY

Během roku 2020 institut prověřil seznam více než 3 600 pozemků na celkem 58 lokalitách v majetku hl. m. Prahy, aby vytipoval nejvhodnější místa pro budoucí výstavbu. Vybrány byly při této příležitosti také pozemky v majetku jiných veřejných institucí, s nimiž by město mohlo jednat o případné směně.

ZADÁNÍ INVESTORA PRO MĚSTSKOU BYTOVOU VÝSTAVBU

Pokračovaly také práce na směrnici pro vytvoření zadání investora pro městskou bytovou výstavbu. Jde o dokument, který bude definovat, jaké má mít městem vedená výstavba parametry.

PRAŽSKÁ TRŽNICE

Tržnice je klenotem mezi pražskými průmyslovými památkami. V roce 2020 oslavila 125 let od svého založení. Institut připravil ověřovací studii, která slouží jako podklad pro rozvoj a revitalizaci tohoto cenného areálu. Nastavuje v ní funkční mix, harmonogram revitalizace, správu a celkové ekonomické ověření fungování ve výhledu 20 let. Institut se zároveň podílel na aplikaci krátkodobých opatření areálu, která mají přinést rychlá zlepšení jeho funkční i vizuální úrovně v čase dalece předcházejícím celkové rekonstrukci území.

AREÁL ORIONKA

Institut zpracoval Studii dočasného využití areálu bývalé Vozovny Královské Vinohrady (Areál Orionka). Dokument se na základě pečlivých analýz zaměřil na celkovou racionalitu provozu jak ekonomickou, tak týkající se dobře zvolené obsahové náplně prostoru.

IPR v číslech

Strategické plánování

14 450
nových bytů dokončeno, rozestavěno nebo ve fázi předprodeje (září 2020)

137
developerských projektů bytových domů (září 2020)

14 713
dětí se narodilo v Praze

3/4
Pražanů je spokojeno s městskou hromadnou dopravou

1 335
obyvatel nyní žije v Praze

1 102
obyvatel Prahy zemřelo na covid-19

Územní plánování

Územní plánování

Plánování je komplexní proces. Nelze jej dělat bez znalosti širších vztahů, kontextů a bez složitých jednání se všemi zúčastněnými stranami. Díky analýzám, strategiím a celkové detailní znalosti Prahy je institut schopen město plánovat smysluplně a efektivně. Stará o garanci území, spravuje územní plán, připravuje návrhy jeho změn a pracuje na tvorbě nového územního plánu – Metropolitního plánu. Mimo to pořizuje urbanistické studie.

SOUSTAVA PLÁNŮ

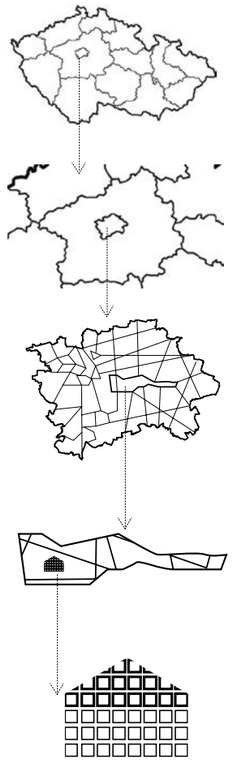

1 : 500 000
Stát

Politika územního rozvoje
celostátní nástroj územního plánování

1 : 100 000
Kraj

Zásady územního rozvoje
závazná dokumentace zobrazující regionální vztahy

1 : 10 000
Město

Územní plán hlavního města Prahy - Metropolitní plán

1 : 5 000
Část území

Územní plán vymezené části Prahy

1 : 1 000
Bloky

Regulační plán

Územně plánovací dokumentace

Zásady územního rozvoje

Zásady územního rozvoje (ZÚR) je územně plánovací dokumentace na úrovni kraje, která je závazná pro pořizování a vydávání územních plánů obcí. Jsou koordinovány s Politikou územního rozvoje ČR a jedním z podkladů pro jejich zpracování nebo aktualizaci jsou územně analytické podklady. Praha je v postavení hlavního města, obce i kraje zároveň. Jako kraj proto vydává ZÚR na shodně vymezené území, jako je zpracováván Metropolitní plán – na celé správní území hlavního města.

Aktualizace č. 5 Zásad územního rozvoje hlavního města Prahy

V roce 2020 institut dokončil návrh komplexní aktualizace č. 5 ZÚR. Aktualizace byla dvakrát prezentována zástupcům městských částí a konalo se tzv. společné jednání, na kterém bylo možné se k dokumentaci vyjádřit. Byly shromážděny připomínky a dotčené orgány státní správy podaly svá stanoviska. Na jejich základně institut zahájil dohodovací jednání a zpracování námětů. Veřejné projednání proběhne v roce 2021. Všechny uskutečněné dohody se promítnou také do návrhu Metropolitního plánu. Město schválilo jejich souběžné pořizování. Institut s potěšením konstatoval, že stanoviska byla konstruktivní a konkrétní, neobjevily se závažné připomínky proti a nebyla napadána podstata dokumentu.

Smyslem aktualizace je přizpůsobit ZÚR platné legislativě, jejich zestručnění a přizpůsobení veřejnosti. Vedle aktualizovaného obsahu by měl být k dispozici také nový datový model a digitalizovaná data, což zjednoduší využití pro další územně plánovací dokumentace. Ve výsledku by měly ZÚR být jedním sešitem formátu A4.

Mezi nejzásadnější změny patří nové uspořádání textové části, rozdělení původní kapitoly 2 do ostatních částí dokumentace a změna terminologie – např. z původních „rozvojových a transformačních oblastí“ na „rozvojové a transformační plochy“. Terminologie byla sjednocena tak, aby na sebe jednotlivé pražské dokumenty (Pražské stavební předpisy, ÚAP, ZÚR, MPP a územní plány částí Prahy) navazovaly.

Všechny výkresy grafické části jsou nově zpracovány na podkladě základní mapy a neobsahují prvky mimo území Prahy ani prvky stávající, které zásadám nepřísluší vymezovat. Výkresy byly, jak je zvykem v jiných krajích ČR, v souladu s vyhláškou sloučeny. Čtyři výkresy ZÚR jsou nově doplněny schématy popisujícími celkové systémy infrastruktury, včetně stávajících prvků.

Formální změny jsou doplněny věcnými změnami ploch a koridorů. Nejvýraznější z nich jsou změny nadregionální a regionální úrovně územního systému ekologické stability (ÚSES) související s revizí celého systému. Zcela nové je také pojetí a vymezení „krajin“.

Zároveň bylo pořizováno dalších pět aktualizací ZÚR:

Aktualizace č. 6 na základě žádosti oprávněného investora týkající se mírné úpravy železničního koridoru v úseku Dejvice–Veleslavín (železniční spojení s Kladnem a Letištěm Václava Havla Praha)

Aktualizace č. 7 na základě žádosti oprávněného investora zahrnující úpravu koridoru Městského okruhu v úseku Pelc-Tyrolka – Balabenka

Aktualizace č. 9 na základě žádosti oprávněného investora obsahující vymezení nového koridoru pro významný vodovodní řad na Chodově

Aktualizace č. 10 na základě žádosti oprávněného investora týkající se úpravy koridoru vysokorychlostní železniční trati v okolí Běchovic

Aktualizace č. 11 na základě usnesení ZHMP z 15. 10. 2020 zadávající IPR Praha aktualizaci grafické části a adekvátní úpravu textové části tak, aby byly optimálně vytvořeny podmínky pro rozvoj transformační oblasti Holešovice – Bubny-Zátory

Veřejná vyhláška, která obsahuje data a další údaje:

https://uzr.praha.eu/uzplan/Uzemni_plan_HMP/ZUR/5_AZUR/SPJ/spolecne_jednani.html
https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_uzemniho_rozvoje/uzemni_planovani/zasady_uzemniho_rozvoje_hmp/aktualne_porizovane_zur/index.html

USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ

- rozvojová oblast OB1
- specifická oblast
- městská krajina Prahy
- krajinné rozhraní
- zástavba v Přípraží
- enkláva otevřené krajiny

Metropolitní plán

Metropolitní plán je připravovaný územní plán pro Prahu. Vzniká na základě usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy a nahradí dnes platný Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy.

Proces vypořádávání připomínek k Metropolitnímu plánu je plně v kompetenci pořizovatele (Odbor územního plánování MHMP). Připomínky, které podalo 56 z 57 pražských městských částí v červenci roku 2018, prezentují detailní znalost konkrétního území. Podrobně byly později konzultovány na půdě institutu. Diskuzí se zúčastnili zástupci městských částí, pořizovatele, zpracovatele i pověřeného náměstka primátora.

Během roku 2020 probíhala klíčová dohodovací řízení s dotčenými orgány státní správy, jako jsou ministerstva a odbory magistrátu. Zapracovávaly se zásadní připomínky městských částí a občanů, upravila se vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj. To vše významně změnilo novou podobu návrhu Metropolitního plánu, aby více vyhovoval potřebám současné metropole a jejích obyvatel.

Stanoviska zúčastněných stran jsou velmi cenná. Vedou totiž ke zdokonalení návrhu. Zásadní byla zejména dohoda s památkovou péčí, kterou v tomto případě reprezentuje Ministerstvo kultury (jelikož se podstatná část hlavního města nachází na území památkové zóny a památkové rezervace a historické jádro Prahy je zapsáno na seznamu památek UNESCO), či dohoda o ochraně přírody s Ministerstvem životního prostředí, Odborem ochrany přírody MHMP a Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR.

Návrh Metropolitního plánu byl doplněn dokumentací vyhodnocující jeho vliv na udržitelný rozvoj území (VVURÚ). Jejím cílem je posoudit a zhodnotit veškeré dopady územního plánu na životní prostředí a další hodnoty území. Dokumentace je založena na podrobně zpracovaných bilancích dopravní a technické infrastruktury a na vypočtených kapacitách řešených ploch. Podkladem je detailní dopravní model, posuzují se veškeré možné negativní vlivy na území.

Náročný proces jednání a připomínkování Metropolitního plánu vyústí do veřejného projednání, kde se k němu bude moci opět kdokoliv vyjádřit. Na rok 2022 je naplánována výstava, série přednášek i široká participace. Předpokládá se, že Metropolitní plán bude schválen a bude platný od 1. 1. 2023.

635 / Ústřední čistírna odpadních vod

119 / Podbaba

163 / Papírenská

846 / Vltava IV.

673 / Trojská brána

654 / Císařský mlýn

707 / Trať Kralupy nad Vltavou

826 / Stromovka

655 / Výstaviště

029 / Dejvice

320 / Vily Bubeneč

070

028 / Letná

053 / Hradčanská

827 / Letenské sady

828 / Královská zahrada a Chotkovy sady

813 / Jízdárna Pražského hradu

ariánské hradby

Platný územní plán

Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy je platný již od roku 1999. Více než 20 let starý plán už dobře neslouží svému účelu, a proto se v současné době připravuje nový – Metropolitní plán. Institut také v roce 2020 poskytoval podporu pro platný územní plán a zpracovával jeho změny včetně zajišťování vyhodnocení vlivu změn plánu na udržitelný rozvoj území.

ZMĚNY ÚZEMNÍHO PLÁNU

Institut aktivně spolupracuje na tvorbě dokumentů potřebných ke změnám v územním plánování. Kancelář změn územního plánu se podílí na zpracování a vyhodnocování změn ve všech jeho fázích od podnětu přes zadání, zpracování či projednání návrhu ve společném jednání a veřejném projednání až po jeho vydání a zapracování do úplného znění. Vykonává činnosti, které vycházejí z povinností města daných stavebním zákonem. Kancelář vystupuje také v pozici projektanta změn. Zpracovává tak návrhy změn, na projednáních poskytuje jejich výklad a zajišťuje odborné vyhodnocení připomínek.

Institut koordinuje veškeré výše uvedené činnosti napříč sekcemi a kancelářemi. Poskytuje odborné podklady pro město. Zajišťuje rovněž styk s pořizovatelem, kterým je Odbor územního rozvoje MHMP, a volenými zástupci ve věcech týkajících se změn územního plánu. Stará se o plynulou návaznost pořizování změn platného územního plánu a vzniku nového Metropolitního plánu.

V roce 2020 bylo vydáno celkem 108 změn územního plánu.

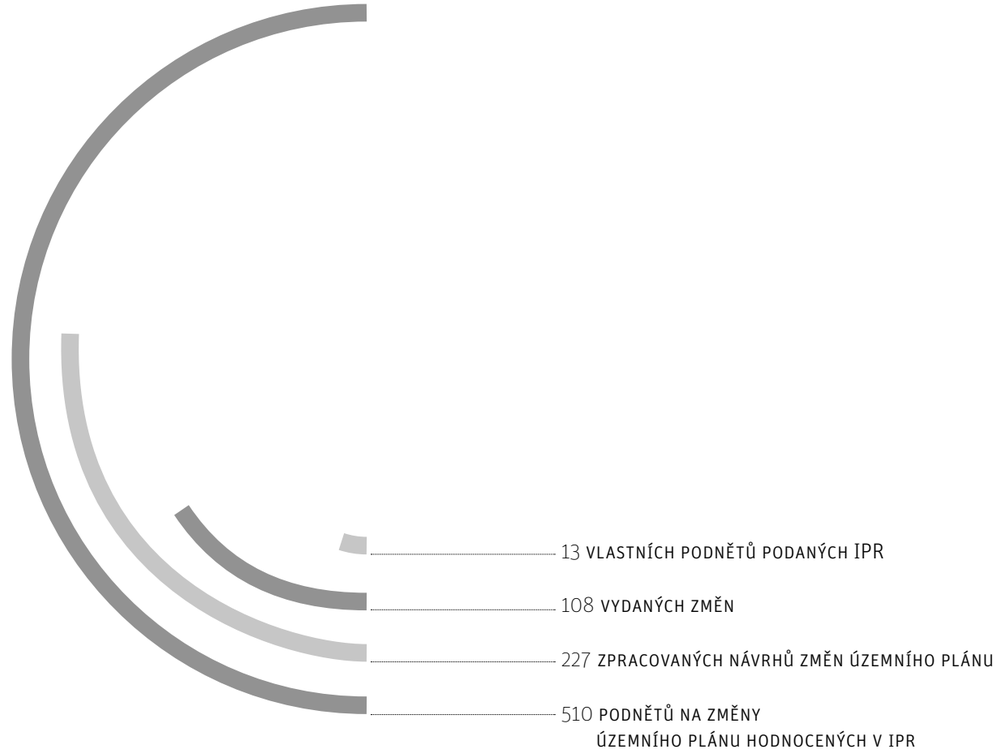

MEZI VÝZNAMNÉ ZMĚNY ÚZEMNÍHO PLÁNU PATŘÍ:

1. Velká rozvojová území (VRÚ):
   Holešovice – Bubny-Zátory, Letňany, Štěrboholy–Malešice, Bohdalec–Slatiny

2. Rozsáhlejší transformační území:
   Nákladové nádraží Žižkov, Komořany, Palmovka, Rohanský ostrov, ÚAN Florenc, Okolí Masarykova nádraží, Hradčanská, Nové Dvory, Koordinovaný rozvoj Suchdola a Sedlce, Skladový areál Ruzyně, Západní Město, Barrandov západ, Zličín

3. Velká území rekreace:
   Radotínská jezera

4. Změny související s architektonicko-urbanistickými soutěžemi:
   Vltavská filharmonie v Holešovicích, Depozitář Národní galerie v Jinonicích, Vítězné náměstí

5. Změny dopravní a technické infrastruktury:
   Metro D, Městský okruh, Změny rozšiřující síť tramvajových tratí, Protipovodňová opatření, Modernizace železničních tratí, Lanovka Podbaba–Bohnice, Lávky, Paralelní dráha letiště Praha

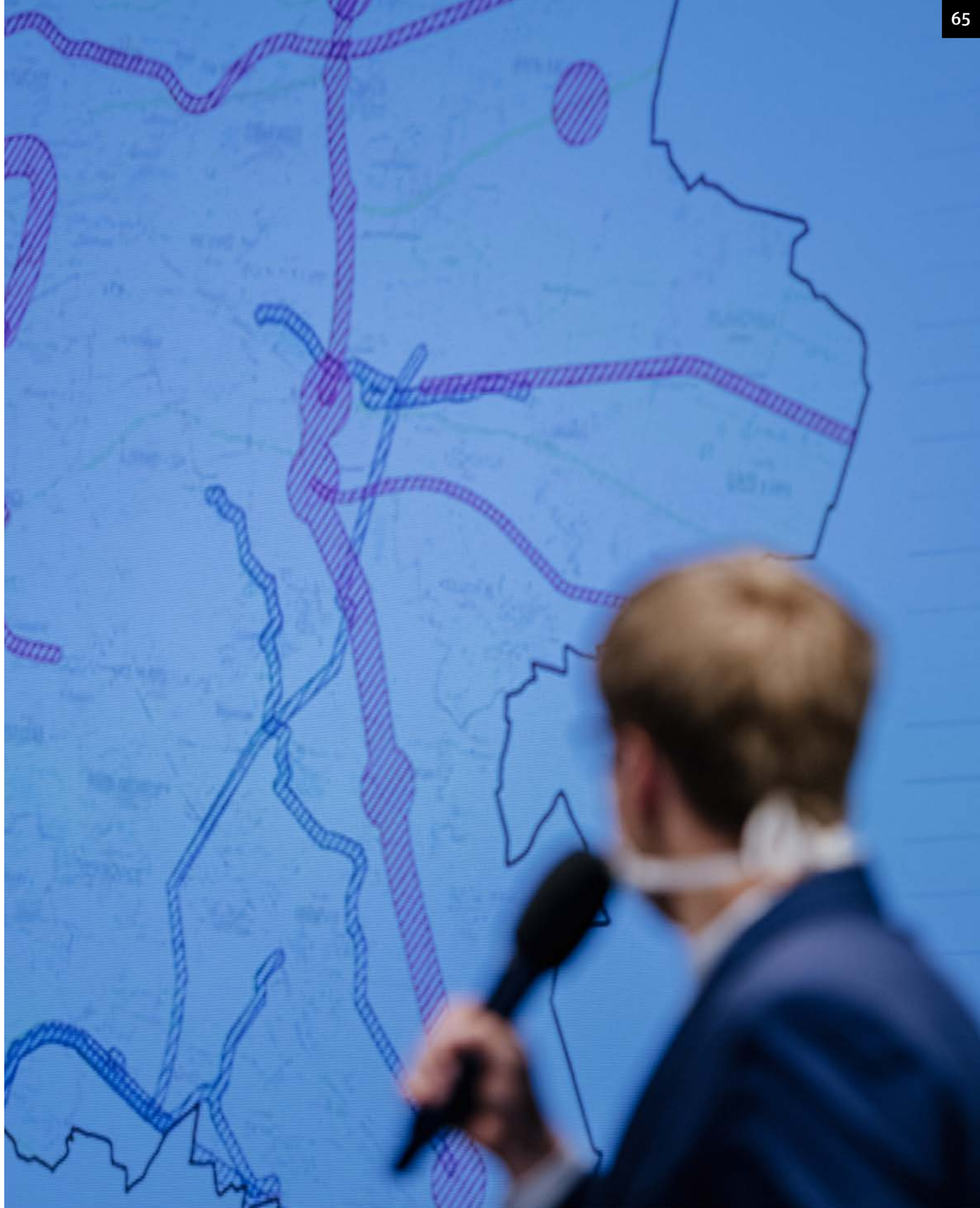

Urbanistické studie

V roce 2020 vzniklo na půdě institutu několik urbanistických studií různých pražských lokalit. Studie následujících lokalit byly rozsáhlejší a vzhledem k jejich důležitosti si zaslouží podrobnější popis.

Urbanistické, územní a podkladové studie patří ke stěžejním výstupům institutu.

IPR se v roce 2020 věnoval koordinaci těchto velkých rozvojových území:

- Nákladové nádraží Žižkov
- Sedlec
- Západní Město

V souvislosti s plánovanou výstavbou metra D byly zpracovány, konzultovány a hodnoceny územní studie na okolí budoucích stanic:

- Písnice
- Libuš
- Nové Dvory

Zpracována byla také koncepční zadání:

- Veřejné prostranství na ulici Generála Šišky v Praze 12
- Hořejší nábřeží
- Ulice V Holešovičkách
- Rekonstrukce veřejného prostranství v prostoru stanice metra Florenc v ulicích Křižíkova a Ke Štvanici
- Tramvajová trať a veřejné prostranství podél ulice Komořanská
- Veřejné prostranství nábřeží E. Beneše

IPR se podílel rovněž na dokumentech:

- Územní studie Palmovka
- Územní studie Michle
- Územní studie Starý Suchdol
- Územní studie Kolovraty
- Tvorba zadání pro urbanistickou studii Hostivař
- Tvorba zadání pro urbanistickou studii Horní Měcholupy
- Konzultace zadání pro urbanistickou studii Praha--Nebušice – západ

BUBNY-ZÁTORY

Bubny-Zátory jsou v celopražském kontextu klíčovým transformačním územím. Čtvrť by měla nově propojit Letnou s Holešovicemi a zajistit domov až pro 25 000 obyvatel. Autory územní studie jsou Pelčák a partner architekti a ThomasMüllerIvanReinmann architekten GmbH z Berlína.

Odbor územního rozvoje MHMP vypořádal připomínky občanů a dotčených aktérů ke konceptu územní studie na konci roku 2019, v roce 2020 pak vznikl její čistopis. Práce na dokončování studie doprovázela jednání s klíčovými aktéry v území – s městskou částí Praha 7, Ministerstvem kultury, Správou železnic, Dopravním podnikem hl. m. Prahy a dalšími.

Urbanistická koncepce zůstala zachována. Dílčí úpravy se týkaly výškového členění budov, propracovanějšího členění a uspořádání bloků mezi Dělnickou a Jateční ulicí či struktury bloků v okolí nádraží Praha-Bubny a nádraží Praha-Holešovice. Na základě připomínek bylo také upraveno dopravní řešení ve složité situaci v podjezdu pod Kralupskou spojkou a v organizaci křižovatek ulic Bubenská, U Výstaviště a Partyzánská.

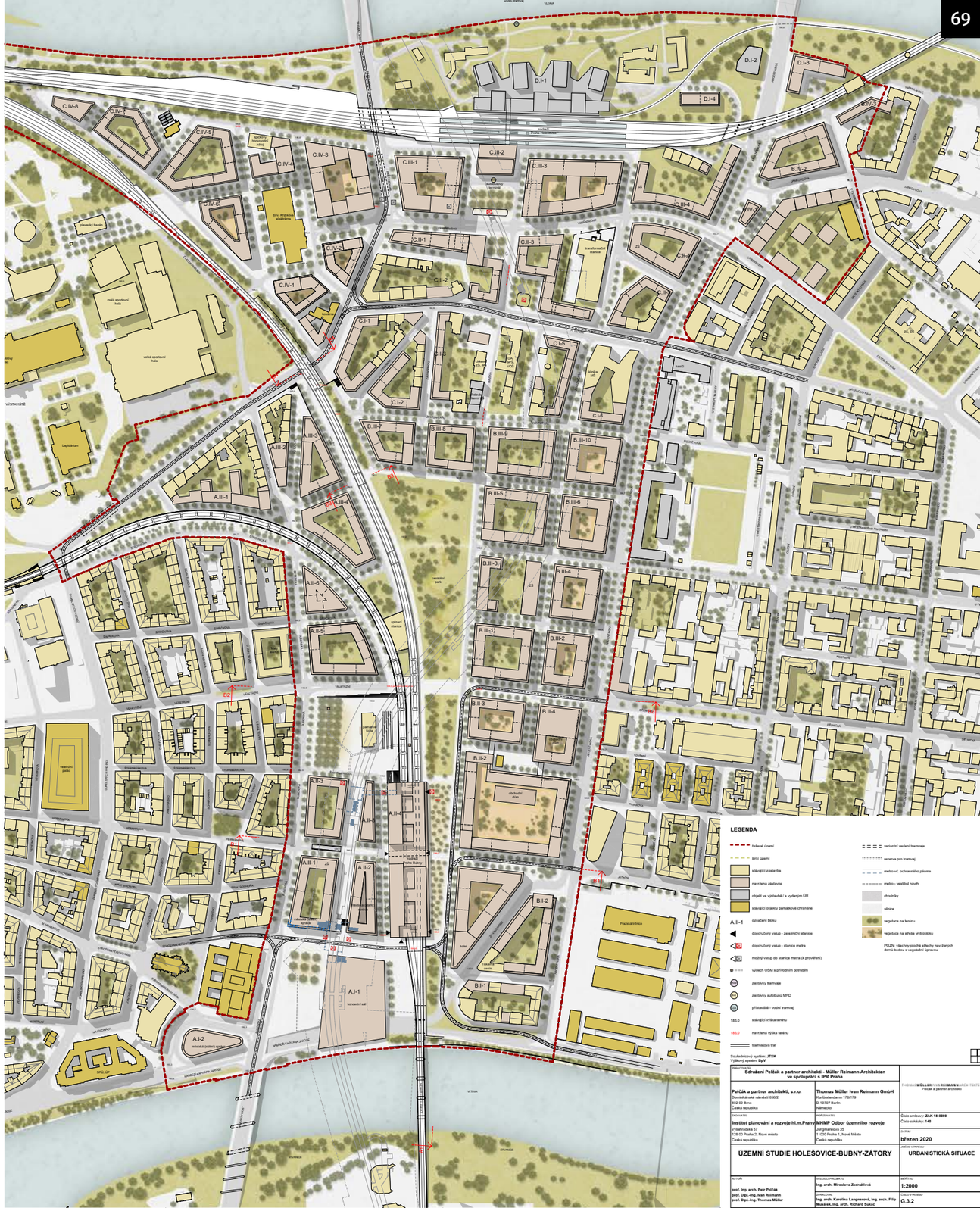

NOVÝ SEDLEC

Institut dostal od Rady hl. m. Prahy za úkol vypracovat urbanistickou studii na Nový Sedlec. Jde o nesourodou oblast rozkládající se na severu Prahy na levém břehu Vltavy. Území zasahuje do 3 různých městských částí – Praha 6, Praha-Suchdol a Praha-Lysolaje. Dlouhodobě se zde nedařilo nalézt dohodu o dalším rozvoji lokality. Pomoci by měla právě studie, která bude sloužit jako podklad pro změnu územního plánu a koordinaci záměrů. Řešené území je majetkově značně rozdrobené, právě proto byla studie se všemi majiteli intenzivně konzultována. Vzhledem ke stávající velké dopravní zátěži a plánované výstavbě tramvajové trati skrz řešené území až do Suchdola byla dopravní studie zpracována externím dodavatelem.

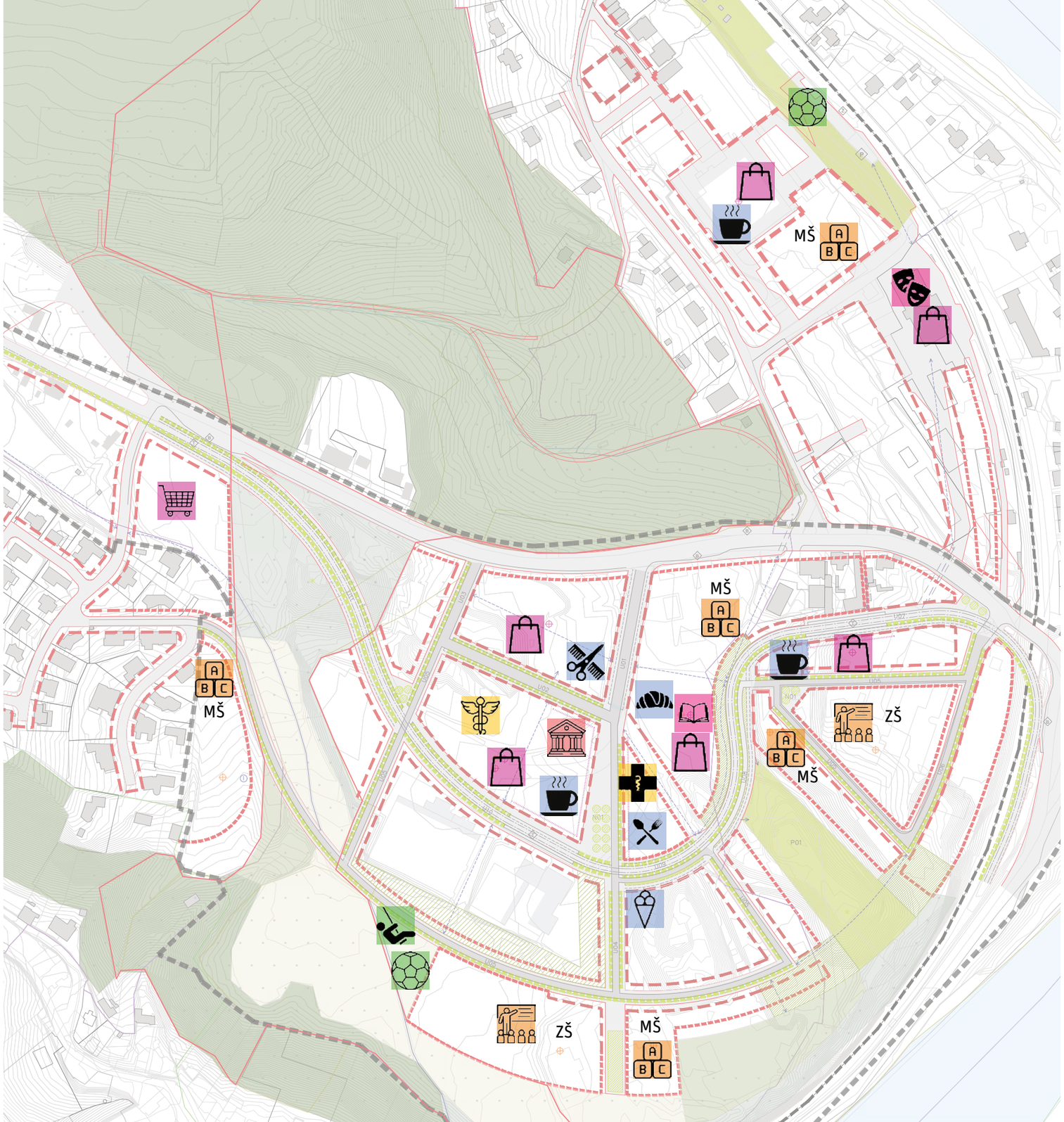

Legenda občanské vybavenosti
- zdravotní a sociální služby
- školství
- správa
- kultura
- obchod
- ostatní služby
- sport

NÁKLADOVÉ NÁDRAŽÍ ŽIŽKOV (NNŽ)

Nákladové nádraží Žižkově je jedním z nejvýznamnějších brownfieldů v širším centru Prahy. Představuje cennou vnitřní rezervu města. V budoucnu by zde mohla vzniknout moderní čtvrť s byty, obchody, školou i parky. K takovému rozvoji je však třeba změna územního plánu. Institut proto zpracoval podkladovou studii Nákladové nádraží Žižkov jako základní materiál pro návrh jeho změny. Ta byla za účelem uzavření závazné dohody mezi hl. m. Praha a soukromými investory zpracována do podoby urbanistické studie s regulačními prvky. Transformační území je dnes rozděleno do několika velkých a mnoha menších celků ve vlastnictví soukromých subjektů. Praha zde vlastní minimum pozemků. Právě z toho důvodu je potřeba najít dohodu s aktéry v území doprovázenou intenzivním projednáváním o budoucí podobě místa.

Podpora území

Kancelář podpory území a její garanti se vyjadřují k záměrům výstavby připravované organizacemi vlastněnými městem, jako je Technická správa komunikací, Dopravní podnik, MHMP, Pražská vodohospodářská společnost a podobně. V praxi to znamená, že se aktivně podílí na podobě inženýrských sítí, pěších, tramvajových a automobilových komunikací, náměstí, parků a veřejných prostorů.

Garanti se také vyjadřují k záměrům významných developerů i drobných soukromých investorů. Konzultují záměry konkrétních staveb a dohlíží na to, aby se stavby soukromých investorů zapojili do městské struktury vždy v souladu s Manuálem tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy.

Neméně podstatnou částí činnosti kanceláře je péče o pozemky v majetku města a jejich využití. Kancelář se podílí také na tvorbě studií některých důležitých městských lokalit. Pomáhá rovněž městským částem a Odboru územního rozvoje MHMP při formulování zadání pro zhotovení urbanistických a podkladových studií.

CELKOVÝ POČET ŽÁDOSTÍ O VYJÁDŘENÍ

Praha 8	**159**	Dejvice	17
Libeň	61	Bubeneč	12
Karlín	35	Liboc	11
Kobylisy	19	Střešovice	10
Troja	14	**Praha 5**	**112**
Bohnice	12	Smíchov	36
Čimice	11	Hlubočepy	21
Praha 4	**150**	Jinonice	19
Michle	30	Košíře	15
Krč	30	Radlice	13
Braník	29	**Praha 10**	**110**
Nusle	25	Strašnice	31
Záběhlice	15	Záběhlice	27
Podolí	11	Vršovice	19
Praha 6	**123**	Malešice	14
Břevnov	28	Michle	12
Ruzyně	23		

Praha 9	77	Praha 20	22
Praha 7	51	Běchovice	22
Praha 14	45	Praha 22	16
Praha 11	43	Kunratice	15
Praha 2	40	Libuš	14
Praha 13	40	Praha 17	13
Praha 3	38	Troja	11
Praha 12	32	Zličín	11
Praha 15	30	Praha 18	10
Praha 1	26	Zbraslav	10

Celkový součet vyjádření –1 437

**V tabulce nejsou uvedeny MČ / katastrální území s méně než 10 vyjádřeními*

Vliv územně plánovacích dokumentací na životní prostředí

IPR vydává vyjádření k posuzování vlivů na životní prostředí procesem EIA (posuzování záměrů) a procesem SEA (posuzování koncepcí), vyjádření k celostátním koncepcím či k integrované prevenci a omezování znečištění, záborům zemědělského půdního fondu a sdělením pro státní pozemkový úřad a také vyjádření k vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území.

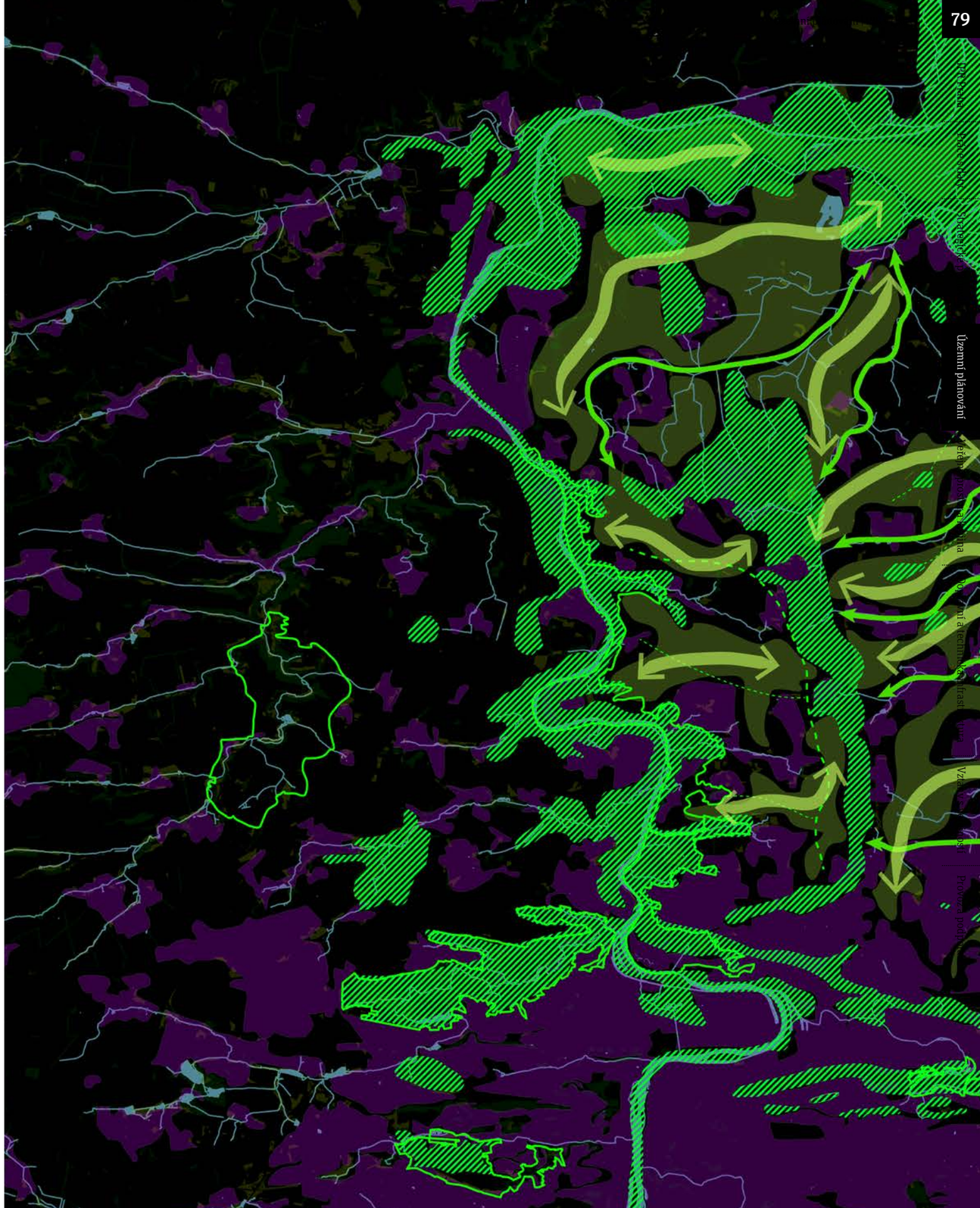

IPR v číslech

Územní plánování

41 000
připomínek veřejnosti k Metropolitnímu plánu

4 500
připomínek městských částí

1 000
připomínek dotčených orgánů státní správy

11
aktualizací zásad územního rozvoje

1 437
vydaných vyjádření ke stavebním projektům, prodeji městských pozemků či čerpání koeficientů zastavitelných ploch

Veřejný prostor a krajina

Veřejný prostor

V roce 2020 se IPR Praha věnoval zejména následujícím projektům a tématům spojeným s péčí o kvalitu veřejného prostoru.

Veřejný prostor je potřeba vnímat jako celek. Slouží všem obyvatelům a plní celou řadu užitkových funkcí. Klíčovým principem je vyváženost a schopnost uspokojovat různorodé zájmy jeho uživatelů. Nikoho nesmí vyloučit a diskriminovat. Je společný všem, a proto je třeba mu věnovat kontinuální pozornost. Institut se snaží přispět k takové vhodně nastavené rovnováze, podporovat synergii městských organizací a soustředit se na kvalitu uspořádání a detailu veřejných prostranství. Na naplňování tohoto cíle spolupracuje Sekce detailu města s ostatními sekcemi institutu i s dalšími odbory a společnostmi v rámci celé Prahy. Zlepšování kvality veřejného prostoru patří k hlavním prioritám institutu.

MARIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ

Mariánské náměstí je zásadním prostorem historického centra města, kde sídlí hned několik významných institucí. Dosavadní užívání tohoto prostranství neodpovídalo jeho významu. Koncepční studie pražského studia XTOPIX proto mění podobu tohoto veřejného prostranství s ohledem na dramaturgii užívání veřejného prostoru Mariánského náměstí, náměstí Franze Kafky a přiléhajících ulic. Komplexní změna dopravního uspořádání vychází z požadavku na dopravní dostupnost, poptávku rezidentního parkování a uspořádání průjezdnosti a směrovosti ulic při upřednostnění cílové dopravy před tranzitní. Stejně tak bude mít přednost pěší pohyb před automobilovou dopravou. Dopravní zátěž zde bude minimalizovaná s výjimkou cílové dopravy, integrovaného záchranného systému, městské hromadné dopravy, zásobování náměstí a rezidentů z bezprostředního okolí. Důležitým aspektem je rovněž bezbariérovost a především vysoká pobytová kvalita prostoru. Dominantou pěší zóny náměstí budou 3 stromy a kašna s posezením v zastíněném okolí.

K významné prostorové změně dojde dále v západní části v ulici Platnéřské, vedle budovy Klementina. Prostor snížené úrovně terénu bude rozšířen, bezbariérově zpřístupněn a kultivován. Plánuje se zde kulturní prezentace Galerie hl. m. Prahy. Rozšířením dojde k optickému odhalení soklu Klementina, což zdůrazní původní kompozici fasády stavby.

Součástí projektu je podpora kooperace institucí, které na náměstí sídlí – MHMP, Městská knihovna, Národní knihovna v Praze, Galerie hl. m. Prahy. Tyto instituce se podílejí jak na správě náměstí, tak na přípravě kulturních akcí, které se zde konají již dnes.

VLTAVSKÁ FILHARMONIE

Praha dlouhodobě usiluje o výstavbu nového koncertního sálu, který by splňoval světové standardy – urbanistické, kapacitní, dispoziční, technické i architektonické. Koncertní sál pro symfonickou hudbu v Praze vyrostl naposledy před více než 100 lety. Vltavská filharmonie se tak stane symbolem kulturního srdce Evropy a stavební metaforou velkolepé české hudební tradice. Cílem projektu je vytvořit nový, živý, otevřený a plně využívaný veřejný kulturní prostor pro všechny návštěvníky a především pro Pražany. Lokalita, která byla pro výstavbu nového koncertního sálu vybrána, se nachází na levém břehu Vltavy v lokalitě Vltavská. Filharmonie se tak stane zároveň ikonou přeměny jednoho z největších a nejdůležitějších pražských brownfieldů – transformačního území Bubny-Zátory.

V roce 2020 probíhala příprava první, analytické, fáze projektu. Stěžejním dokumentem této fáze byla analýza využitelnosti, která prověřila možné využití lokality a stavební program budovy. Odpověděla totiž na otázky, kdo a jak by mohl objekt provozovat, využívat i financovat. Analýzu využitelnosti zpracovalo mezinárodní konsorcium firem, které vedl proslulý ateliér Henning Larsen a jehož dalšími členy byly konzultantské firmy AEA a Buro Happold. Součástí první fáze byla rovněž příprava a zpřesnění rámcového harmonogramu a odhadu nákladů na realizaci projektu. Dále byly pořízeny nezbytné technické podklady a studie. Vítěz mezinárodní architektonické soutěže bude znám v květnu 2022.

VÍTĚZNÉ NÁMĚSTÍ

Revitalizace Vítězného náměstí je prioritním projektem Prahy. Koncepční studie navazuje na výsledky mezinárodní architektonické soutěže o návrh, jejímž vítězem se stal ateliér Pavel Hnilička Architects+Planners. Základní myšlenka vychází z odkazu Antonína Engela, autora urbanistického návrhu Dejvic, a jeho vize stavby měst silně ovlivněnými přestavbou Paříže a dalšími pozdějšími velkolepými městskými plány 19. století. Návrh odklání veškerou dopravu mimo střed náměstí, čímž na tomto místě vytváří pobytové veřejné prostranství obklopené množstvím stromů. Předmětem studie bylo zpracování podrobného řešení rekonstrukce veřejných prostranství. Důraz byl kladen na zkrácení přestupních vazeb, eliminaci kolizních míst, zvýšení uživatelského komfortu a bezpečnosti veřejných prostranství či adaptaci městského prostředí na změnu klimatu.

V roce 2020 byl dopracován koncept řešení, který byl prověřen dopravní simulací. Projekt se připravoval na předání investorovi, tedy TSK. Praha byla požádána o zařazení investiční akce do rozpočtu na rok 2021 a o zahájení přípravy na výběr generálního projektanta. Průběžně probíhala změna územního plánu, která byla veřejně projednána na jaře roku 2021. Do studie bylo doplněno celkové krajinářské řešení, systém hospodaření s dešťovou vodou, infrastruktura pro cyklisty a prvky pro osoby s omezením pohybu, nevidomé a slabozraké.

SMETANOVO NÁBŘEŽÍ

Vedení města pověřilo institut vypracováním koncepční studie Křižovnická – Smetanovo nábřeží – Masarykovo nábřeží, jejímž cílem je změna dosavadního dopravního režimu místa. Pražané se mohou těšit na plynulejší průjezd tramvají, nové zastávky, stromořadí na Smetanově nábřeží, rozšířené chodníky, lavičky a chráněnou cyklostezku skrz úsek, kde dnes chybí. Koncepční zadání konkrétně navrhuje novou tramvajovou zastávku Karlovy lázně směrem ke Staroměstské. Změnou také projde současné uspořádání zastávek Národní divadlo, kvůli kterým musí tramvajové linky 2 a 18 stavět dvakrát na jedné zastávce. Ta na Smetanově nábřeží se zruší a uvolní místo chodcům a stromům. Linka 17 bude nově zastavovat v plánované stejnojmenné zastávce na Masarykově nábřeží. Zastávka Staroměstská směrem z centra od Smetanova nábřeží se dočká rozšíření. Ostrůvek je dnes nebezpečný a pro nastupující i vystupující nekomfortní. Na Křižovnickém náměstí se doprava kříží s Královskou cestou, po které v letních měsících proudí až 100 000 chodců denně. Podmínky pro ně zlepší široká promenáda od Karlova mostu přes Smetanovo nábřeží až po Národní divadlo s ikonickým výhledem na Hradčany. Podél ní bude vysázeno 24 vzrostlých stromů.

Rekonstrukce je rozdělena do 2 etap, což napomáhá postupné koordinované realizaci jednotlivých projektů dle koncepčního zadání. První etapa navrhuje úpravy s ohledem na již probíhající projekční práce (zastávky Karlovy lázně a Národní divadlo u Žofína, rozšíření chodníku u Hollara), druhá etapa upravuje území způsobem, který je nezbytné projednat a následně zadat navazující projekční práce.

ROHANSKÝ OSTROV

Rohanský ostrov se mění v novou pražskou čtvrť. Na 88hektarovém území, které se nachází na pravém břehu Vltavy v sousedství Karlína a Holešovic, probíhá realizace hned několika velkých veřejných i soukromých investic. Jednou z nich je vznik Rohanského parku o rozloze 56 hektarů. V roce 2020 začala příprava projektu Koncepce Rohanského ostrova a Libeňských kos (zkráceně Rohanský ostrov), která se stane výchozím podkladem pro rozvoj území. Nový metropolitní park by si měl zachovat charakter městské divočiny. Většinu oblasti chce Praha revitalizovat pro volnočasové aktivity. Území bude plnit také funkci protipovodňové ochrany. Koncepce bude výsledkem mezinárodního výběrového řízení se soutěžním dialogem, do jehož přípravy i průběhu budou zapojeni místní aktéři, veřejnost i odborníci z celé Evropy. Koncepce včetně návrhu středové části území, parku Maniny, by měla být hotová v roce 2023.

Institut v roce 2020 sestavil projektový tým, vytvořil plán komunikace a zapojení veřejnosti i místních stakeholderů. Dále připravil podklady pro zadání soutěžního dialogu, terénní průzkumy i historicko-kulturní rešerše.

TRAMVAJOVÉ TRATI MUZEUM A VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ

Okolí historické budovy Národního muzea a Čelakovského sady prošly významnou proměnou v roce 2018. Institut se na ní podílel architektonickým a krajinářským řešením. To však byl pouze první krok změny v celém širším území. V roce 2020 totiž byla započata revitalizace Václavského náměstí, a to ve spodní části mezi Jindřišskou ulicí a Můstkem, podle návrhu studia Jakub Cigler Architekti, které vyhrálo soutěž na řešení náměstí již v roce 2005. Došlo také k propojení 2 významných investičních akcí: TT Muzeum pro napojení kolejí v muzejní oáze přes křižovatku Legerova x Vinohradská a TT Václavské náměstí pro propojení s Vodičkovou ulicí. Druhá akce zahrnuje novou tramvajovou trať. Řeší ale také celou horní část Václavského náměstí v návaznosti na zmíněnou spodní část.

Projektantem obou akcí je Metroprojekt. Autorem architektonického řešení od horní hrany Václavského náměstí až k Vinohradské je institut, který rovněž koordinuje celkový přístup a zástupce města v obou projektech. Obě investiční akce jsou nyní před dokončením, následovat bude jejich projednání a návazné zpracovávání projektu pro výběr zhotovitele. Realizace by mohla začít nejdříve na podzim roku 2022.

NOVÝ PRAŽSKÝ MOBILIÁŘ
– ZASTÁVKOVÝ PŘÍSTŘEŠEK A ZÁBRADLÍ

Praze chybí jednotná identita městských veřejných prvků. Návrh nového designu zastávkového přístřešku a zábradlí tomu může výrazně pomoci. V roce 2018 institut vyhlásil mezinárodní anonymní designérskou soutěž, která přirozeně navázala na designérskou soutěž na pražský mobiliář. Autorem vítězného návrhu se stalo studio Olgoj Chorchoj. Zastávkový přístřešek nabízí 7 variant, jde o moduly s možností alternace podle umístění. Design zastávkového přístřešku a zábradlí navazuje na design nového pražského mobiliáře. Obsahuje například orientační panel poskytující cestujícím aktuální dopravní informace. Konstrukce je vyrobena z hliníku a oceli v černo-šedém provedení. První prototyp byl instalován na Palackého náměstí na podzim 2019 a v roce 2020 proběhlo testovací období, které sloužilo ke sběru připomínek a jejich následnému zapracování do finální podoby designu. První přístřešky by měly být umístěny ve veřejném prostoru na konci roku 2021.

PRAŽSKÉ ŽIDLE & STOLKY

Malé zásady, velké dopady. Tak by se dal shrnout projekt Pražské židle & stolky. Městský mobiliář jasně rozpoznatelný podle červeného loga Prahy či loga projektu slouží ke zlepšení veřejných prostranství, na kterých chybí dostatečné možnosti sezení, nebo ke zvelebení nevyužitých míst. V roce 2020 byly židle a stolky k vidění na náměstích, náplavkách, v ulicích a parcích, ve vnitroblocích nebo v předprostorech veřejných budov. Na rozdíl od klasických laviček lze židle přemísťovat, pohodlně se na nich usadí větší skupina, u stolku se zase dá hezky pracovat či se v klidu naobědvat na čerstvém vzduchu, což se ukázalo jako plus nejen během časů pandemie. Dočasný mobiliář slouží jako zápůjčka také pro stále oblíbenější sousedské slavnosti, festivaly či další kulturní a komunitní akce. V roce 2020 disponovalo hlavní město celkem 540 stolky a 2 095 židlemi, které mohli obyvatelé a návštěvníci města nalézt na celkem 80 stálých místech.

PRAŽSKÉ ŽIDLE & PLÁCKY

Pražské židle & plácky jsou volným pokračováním a prohloubením projektu Pražské židle & stolky. Hlavním cílem je rychle a finančně nenáročně otestovat funkce a možnosti veřejných prostranství v Praze. Projekt se dočasnými fyzickými proměnami snaží nastartovat diskuzi o využití různorodých míst a podnítit jejich budoucí rozvoj díky reálné zkušenosti v měřítku 1 : 1. V roce 2020 proběhl v srpnu a září na 2 místech. Prvním z nich byla křižovatka ulic Americké a Záhřebské na Vinohradech. Prostor s kašnou sloužící jako kruhový objezd proměnil mobiliář v pěší zónu. Je tedy patrné, že místo, které dnes užívají zejména auta, má jasný potenciál jako náměstí s posezením a zahrádkami. Druhá lokalita se nacházela na Malvazinkách v Praze 5. Zde bylo hlavním účelem prověřit dopravní napojení ulic U Šalamounky a Na Cihlářce na hlavní rušnou Peroutkovu ulici a poukázat na význam prostoru jako lokálního náměstí.

Projektu Pražské židle & plácky bylo vyčleněno celkem 30 stolků a 120 židlí.

Krajina

Město je součástí širší krajiny. Vznikalo její postupnou, avšak mnohdy nahodilou proměnou. Na mnoha místech proto zůstaly stopy původní krajiny plné zapomenutých příběhů. Přírodní procesy jsou ale stále živé a proměnlivé. Příroda se obnovuje a znovu objevuje na místech, odkud byla dávno vyhnána. Stopy krajiny pak čekají na opětovné smysluplné zapojení do struktury města. Území volné a příměstské krajiny je podstatnou součástí Prahy. Nezastavěné prostředí a krajina tvoří většinu celkové rozlohy administrativního území metropole. Krajina je také důležitým prostorem pro adaptaci města na klimatické změny. Chová-li se k ní člověk dobře, nabízí mu rozmanitou škálu přínosů: místo pro odpočinek, prostupnost území, zadržování a vsakování vody, ochlazování přehřátého města nebo podporu úrodnosti půdy. Rozvoj a ochranu hodnot tohoto prostředí mají v institutu na starosti především Kancelář krajiny a zelené infrastruktury a Kancelář veřejného prostoru.

TROJSKÁ KOTLINA

Trojská kotlina představuje jedno z největších a nejcennějších přírodních území Prahy. V současné době zde probíhá realizace hned několika projektů, které zásadně změní kvalitu života obyvatel metropole.

Projekt Divoká Vltava revitalizuje přírodě blízkým způsobem řeku podél Císařského ostrova. Snaží se zlepšit protipovodňovou ochranu, podpořit biodiverzitu a vytvořit přírodní povodňový park – nové rekreační srdce Trojské kotliny. Protipovodňovou ochranu zlepší plánované rozšíření koryta řeky, kde vzniknou nové štěrkové ostrůvky. Další důležitou součástí ochrany bude i tzv. „bezpečnostní průleh" táhnoucí se napříč Císařským ostrovem, tedy snížený travnatý příkop, ve kterém se nacházejí koryta s tůněmi a brody. Tento systém regulovaně převádí vodu v povoleném množství z plavebního kanálu do hlavního koryta řeky. V roce 2020 byla zpracována, s veřejností a klíčovými aktéry projednána 1. fáze studie. V roce 2021 budou dokončeny 2. a 3. fáze. Studie bude následně předána ke schválení Radě hl. m. Prahy.

Trojská kotlina je z hlediska protipovodňové ochrany jedním z nejkritičtějších míst v Praze. Proto vznikl soubor doporučujících kroků, který má za cíl zlepšit protipovodňovou ochranu zoologické zahrady a zároveň citlivé začlenit opatření do nivní krajiny. Mezi plánované intervence v oblasti trojského nábřeží patří celková úprava břehů, nové stepní trávníky, mokré louky nebo třeba dřeviny suchých biotopů. V roce 2020 byla vypracována a následně prověřena na matematickém povodňovém modelu 1. fáze studie. Projekt by měl být dokončen v roce 2021.

Urbanistická studie prověřuje různé možnosti nového pěšího a cyklistického propojení přes Vltavu z Bubenče do Troji. Součástí nového propojení Podbaba – Císařský ostrov – Troja je i pěší lávka, která nabídne alternativu k dopravně přetížené pravobřežní cyklostezce, nebo nové vycházkové okruhy návštěvníkům Stromovky i celé Trojské kotliny. Na pravém břehu se lávka pohodlně napojí na nábřežní cyklostezku i předprostor jižního vstupu do zoo. Vznikne tak zcela nové zelené propojení Prahy 6 s Trojou a dále do Ďáblického háje. V roce 2020 byl vypracován koncept několika variant řešení.

Ve spolupráci s městskými částmi a spolkem Příměstský park Trojská kotlina institut v září 2020 uspořádal také Den pro Trojskou kotlinu s venkovní výstavou mapující připravované projekty, komentovanou procházkou a participativním setkáním s veřejností nad projektem revitalizace Císařského ostrova. Celkem zde v roce 2020 proběhly 2 výstavy a 4 odborná setkání. Zájemci se mohli zúčastnit 9 urbanistických procházek a odborných exkurzí.

PŘÍMĚSTSKÝ PARK SOUTOK

Příprava příměstského parku Soutok začala již v roce 2015. Během loňského roku se posunulo kupředu hned několik konkrétních projektů. Institut se věnoval především řešení vstupu do území příměstského parku v Dolních Černošicích a v Radotíně.

V Dolních Černošicích je cílem koordinovat projekty rekonstrukce lávky pro pěší, zřízení parkoviště a autobusové zastávky a zajištění evakuačního místa. Praha, MČ Lipence, Černošice a institut již uzavřely dohodu o společné přípravě architektonicko-urbanistické soutěže. Projekt je zároveň součástí pilotního projektu hl. m. Prahy Koordinátor participace pro MČ. V rámci projektu Vstupní bod v Radotíně je připravována rekonstrukce lávky a jejího předpolí a zřízení autobusové zastávky a parkoviště. Projektem, který se vstupním bodem v Radotíně úzce souvisí, je propojení mezi městskými částmi Radotín a Zbraslav. Jeho cílem je vytvořit bezpečné pěší a cyklistické propojení mezi zbraslavským náměstím a radotínskou lávkou, které povede ke zvýšení průchodnosti území a vytvoření alternativy pro cestu na úřad či do školy. Projekt je rovněž součástí programu Koordinátor participace pro MČ.

Velmi důležité jsou však také rychlé, dočasné a nízkonákladové zásahy, díky kterým se může okamžitě zlepšit stav krajiny i její rekreační potenciál. Jde např. o úpravu Lahovické nádrže, rozvoj pastvy, podporu nové divočiny pod lahovickou estakádou či úpravu vstupu do parku Soutok v blízkosti Radotínského přístavu.

Dále probíhaly práce na pilotním projektu Obnova údolnice Berounky v Dolních Černošicích. Jeho cílem je obnovení bývalého koryta Berounky, které bylo zavezeno v 70. letech 20. století. Obnovené koryto by v budoucnu mohlo sloužit jako protipovodňový poldr.

Aby se území mohlo rozvíjet dlouhodobě, jsou zapotřebí dva základní strategické dokumenty – návrh revitalizace krajiny podél vodotečí a plan rozvoje území. Oba dokumenty by měly vzniknout na základě mezinárodního výběrového řízení se soutěžním dialogem. Právě takový proces umožní zapojení všech zainteresovaných stran do procesu návrhu a zajistí jejich všeobecné přijetí.

Koncepční materiály

PRAŽSKÉ HŘBITOVY

Doplněk (plug-in) Manuálu tvorby veřejných prostranství: Pražské hřbitovy má za cíl zvýšit úroveň péče o hřbitovy a jejich okolí. Záměrem je také jejich znatelnější zapojení do struktury města. V roce 2020 na analytickou část (Katalog pražských hřbitovů) navázala návrhová část. Ta popisuje hodnoty pražských hřbitovů a zahrnuje doporučující opatření pro jejich rozvoj, údržbu a péči o ně. Dokument definuje cílovou kvalitu hřbitovů a popisuje prostředky k jejímu dosažení v obecné, nikoli místopisné rovině. Jde o zastřešující koncepci údržby, rozvoje a transformace hřbitovů a pohřebišť. Vedle kvalitnější péče o stávající se zaměřuje také na nastavení směru rozvoje pohřebnictví či revitalizaci a zpřístupnění nyní nepoužívaných pohřebišť.

KARLOVO NÁMĚSTÍ – INSPIRAČNÍ KARTY

Společně s autory vítězného návrhu parku Rehwaldt Landscape Architects uspořádal institut v únoru roku 2020 participativní workshop pro stakeholdery zaměřený na společné definování vize a cílů revitalizace náměstí, na stanovení priorit opatření a jejich doplnění. Zároveň byly testovány inspirační karty pro participativní plánování parků a jejich kvalitní správy. Jako inspirace posloužily obdobné karty použité na podzimním workshopu v Praze v roce 2019 v rámci evropského projektu UNALAB při plánování přírodě blízkých řešení adaptace na klimatickou změnu.

KATALOG DOPORUČENÝCH PRVKŮ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ HL. M. PRAHY

Katalog doporučených prvků veřejných prostranství je otevřený dokument obsahující konkrétní prvky a detaily řešení, která jsou určena pro různá prostředí města podle jejich charakteru. Nejen město a jeho organizace, ale i soukromí investoři, jež plánují majetek po dokončení své investice předat do správy města, často poptávají přehledný materiál, který dokáže doporučit vhodnou škálu prvků, detailů a technických řešení pro tvorbu veřejných prostranství, kterou Praha umí spravovat a udržovat.

Pracovní skupina formulující tato doporučení je zároveň multidisciplinární platformou, kde se mohou konstruktivně střetnout jednotlivé zájmy. Tím je zaručeno, že výsledná řešení budou představovat nejlepší možný kompromis. Skupina také systémově otevírá nová témata a reaguje na aktuální potřeby (např. elektromobilitu, hospodaření s dešťovou vodou apod.) První vydání katalogu doporučených prvků veřejných prostranství by mělo být hotovo na konci roku 2021.

IMPLEMENTACE ZELENÉ INFRASTRUKTURY

V roce 2020 se institut intenzivně věnoval obhajobě konceptu zelené infrastruktury. Zahájil metodickou přípravu pro plánování kostry zelené infrastruktury v Metropolitním regionu Praha, která by měla propojit revitalizaci vodních toků a jejich niv, plánování pěších a cyklistických tras, vegetační úpravy, ochranu přírody a obnovu krajiny do jednoho systému. Dále vytvořil interní metodiku mapování potoků a jejich niv a zahájil přípravu zadání na vytvoření klíčového ukazatele modrozelené infrastruktury pro hospodaření s dešťovou vodou a ochlazování městského prostředí pro rozvojové území Bubny-Zátory.

IPR v číslech

Veřejný prostor a krajina

1
typ zastávkového přístřešku v několika prostorových variantách dle možného umístění ve veřejném prostoru

2
plánované příměstské parky (Soutok, Trojská kotlina)

9
urbanistických procházek v Trojské kotlině

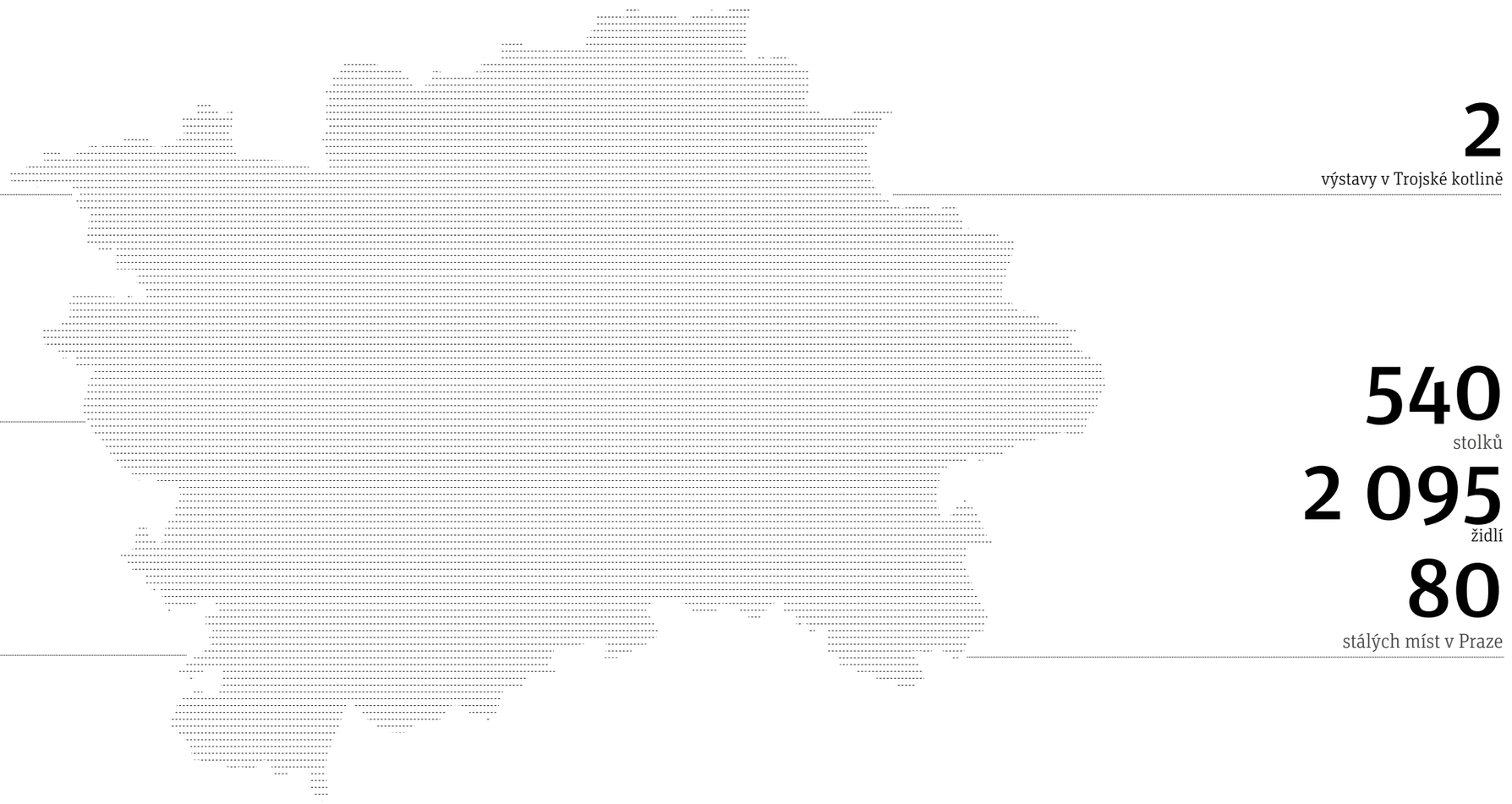

2
výstavy v Trojské kotlině

540
stolků

2 095
židlí

80
stálých míst v Praze

Dopravní a technická infrastruktura

Dopravní infrastruktura

Doprava je základním pohybovým systémem města. Zejména veřejná doprava každodenně pomáhá, zásadním způsobem zkvalitňuje život obyvatel a zajišťuje plynulý chod jeho ekonomiky. Institut má na starosti především plánování dopravní infrastruktury. V roce 2020 na ni zaměřil několik výrazných projektů.

MIKRODEPO CITY LOGISTIKY

Na základě Studie city logistiky na území hl. m. Prahy byl realizován pilotní projekt mikrodepa city logistiky na Florenci. Jeho provoz byl zahájen 18. 11. 2020. Účastní se ho několik logistických firem, které do mikrodepa navážejí zásilky dodávkovými automobily a dále je doručují do centra města koncovým zákazníkům nákladními elektrokoly nebo pěšími kurýry.

SPOLUPRÁCE INSTITUTU A REKOLA

V březnu 2020 institut obdržel od pražského provozovatele bikesharingu velice podrobná anonymizovaná data o cestách uživatelů jeho kol v uliční síti Prahy. Data získaná od Rekola jsou společně s dalšími datovými podklady využívána pro plánování tras bezmotorové dopravy. Slouží také jako datový vstup do ÚAP.

ŽUP

V roce 2020 byla uzavřena smlouva na modelovací práce dlouhodobého výhledu pro Studii železničního uzlu Praha (ŽUP).

STRATEGIE ROZVOJE PARKOVÁNÍ 2020–2025

Ve spolupráci s Odborem dopravy MHMP byl vytvořen a schválen zásadní koncepční materiál pro rozvoj zón placeného stání v Praze. Hlavní město tímto dokumentem získalo materiál obsahující moderní trendy v parkování, které umožňují efektivně využívat veřejný prostor, regulovat dopravu v pohybu, chránit parkovací místa pro rezidenty a zároveň umožňují parkovat všem, kteří to potřebují. Samozřejmým cílem je také ochrana životního prostředí a řešení výzev daných změnou klimatu.

SEVERNÍ TRAMVAJOVÁ TANGENTA

Institut zadal veřejnou zakázku na technickou studii tunelového vedení tzv. severní tramvajové tangenty mezi sídlištěm Bohnice a oblastí Podskalí. Kromě výrazného terénního rozdílu trápí lokalitu také náročné hydrogeologické poměry, které dodavatel prověří a na jejichž základě navrhne technicky proveditelnou stopu vedení tunelu. Důraz v návrhu je kladen mimo technické parametry i na kvalitu veřejných prostranství, kterými trať bude procházet. Dále je řešen takový způsob ztvárnění portálů tunelů, který bude šetrný ke krajině. Výstup studie bude použit pro stabilizaci stopy severní tramvajové tangenty v územně plánovací dokumentaci.

PŘÍPRAVA TRAMVAJOVÉ TRATI PŘES VRCHLICKÉHO SADY

V rámci pokračování přípravy tramvajové trati se v roce 2020 projednávala změna územního plánu, která umožní její realizaci přes Vrchlického sady. Nová trať vytvoří pohodlný přestupní uzel na hlavním nádraží, zlepší kapacitu tramvajových tratí v centru města a nabídne nové spojení napříč centrem. Citlivé umístění tramvajové trati na okraji Vrchlického sadů do prostředí historického parku bude komplexní krajinářskou, architektonickou a dopravní úlohou. Proběhly proto přípravy na vypsání soutěžního dialogu na revitalizaci Vrchlického sadů.

STRATEGIE PODPORY ALTERNATIVNÍCH POHONŮ DO ROKU 2030 – ZÁSADY ZŘIZOVÁNÍ DOBÍJECÍ INFRASTRUKTURY

Strategie podpory alternativních pohonů do roku 2030 byla vytvořena ve spolupráci s Odborem dopravy MHMP a dalšími partnery. Jde o stěžejní dokument pro tuto oblast. Její část Zásady zřizování dobíjecí infrastruktury tvoří samostatně použitelný dokument, který určuje mantinely pro umístění dobíjecí infrastruktury v rámci různých druhů zástavby a veřejných prostranství města. Soustředí se na zachování kvality a prostupnosti veřejných prostranství a regulaci tzv. dobíjecí turistiky a maximální využití dobíjecí infrastruktury v ulicích pro místní rezidenty.

SPOLUPRÁCE S FAKULTOU DOPRAVNÍ ČVUT

Spolupráce s Fakultou dopravní ČVUT byla zahájena v roce 2019, kdy proběhla série studentských workshopů. Ty musely být v roce 2020 bohužel zrušeny, studentský projekt Udržitelná mobilita v Praze, na kterém pracují 4 studenti na konkrétních projektech týkajících se plánování dopravy a dopravní infrastruktury v Praze, však pokračoval dále. Povedlo se obhájit první bakalářské práce na témata přestavby terminálu Černý Most, rozvoj tramvajové trati z Bílé Hory a koncepce stanovišť dálkové autobusové dopravy.

Dopravní stavby

TERMINÁL SMÍCHOV

Nový terminál Smíchov vznikne na místě současného nádraží. Hlavní ambicí projektu je zlepšit propojení železniční a autobusové dopravy s metrem a tramvají. Zkrátí se tím přestupní vazby a pro obyvatele vznikne moderní zázemí včetně B+R (Bike and Ride). V roce 2017 institut zadal kanceláři A69 architekti zpracování Studie dopravních uzlů Smíchov. Hlavními tématy řešení byly přestupní uzel Na Knížecí, Nádražní ulice v okolí smíchovského nádraží a terminál Dobříšská. Architekti navrhli umístit autobusové nádraží pro příměstskou a dálkovou dopravu nad železniční stanicí, parkoviště P+R k ulici Dobříšská a městské autobusy a tramvaje do přednádražního prostoru. Dále byla zpracována podrobnější studie terminálu. Správa železnic současně připravuje rekonstrukci kolejiště i budov nádraží. Studio A69 architekti vyhotovilo studii Terminál Smíchov jako kompaktní a moderní přestupní uzel všech složek veřejné dopravy. Budova terminálu, která přemostí kolejiště, se stane důstojným zakončením hlavního bulváru z Knížecí na nádraží. V roce 2020 probíhala soutěž na generálního projektanta dalších projektových stupňů. Koordinační úlohu převzal Investiční odbor MHMP. Institut na projektu dále spolupracuje.

ŽELEZNIČNÍ MOST NA VÝTONI A DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ VÝTONĚ

Institut v roce 2019 představil koncepční rozvahu k novému železničnímu mostu na Výtoni. Úkolem bylo najít možné uspořádání nového mostu. Kromě požadavku na rozšířené tříkolejné přemostění se rozvaha podrobně věnovala i předmostí na obou stranách Vltavy a nové zastávce v oblasti Výtoně. Projekční práce se v roce 2020 zaměřily právě na prověření tohoto návrhu veřejného prostoru. Jejich cílem bylo nalézt funkční dopravní řešení, které reaguje na nové skutečnosti v území – především na železniční zastávku na Výtoni, její odbavovací halu v prostoru pod viaduktem, oživení celého viaduktu, zajištění kvalitního pěšího napojení a komfortní přestupní vazby na tramvaj. V rámci studie bylo prověřeno 7 základních konceptů dopravy. Výsledek se stane podkladem pro architektonickou soutěž, kterou v budoucnu zadá Správa železnic.

Technická infrastruktura

Plánování technické infrastruktury je základním předpokladem pro územní rozvoj města. Kancelář technické infrastruktury se zabývá řešením tematických úkolů v oblasti městského inženýrství, jako je dodávka vody, likvidace odpadních vod, dodávka elektřiny, plynu a tepla. Dále se věnuje otázkám v oblasti sítí elektronických komunikací, kolektorů a protipovodňových opatření. Zabývá se také hospodařením s dešťovou vodou a modro-zelenou infrastrukturou.

V roce 2020 institut spolupracoval na několika projektech souvisejících ryze s technickou infrastrukturou.

SPOLUPRÁCE NA NÁVRHU MĚSTSKÉHO STANDARDU ULIČNÍCH STROMOŘADÍ HL. M. PRAHY

V roce 2020 se institut podílel na tvorbě návrhu Městského standardu uličních stromořadí hl. m. Prahy.

STANDARDY HOSPODAŘENÍ SE SRÁŽKOVÝMI VODAMI NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Institut se podílí na tvorbě standardu, který určí pravidla pro hospodaření s dešťovou vodou při zohlednění specifických podmínek hlavního města. Výsledkem má být jednoznačný návod, co a jak se má použít a také má jasně určit odpovědnosti a správu použitých zařízení. Pracovní skupinu tvoří zástupci klíčových organizací a oborů tak, aby již při vzniku standardů byla po odborné stránce zajištěna shoda nebo vhodný kompromis napříč obory (Pražská vodohospodářská společnost, Dopravní podnik, Lesy hl. m. Prahy, Odbor ochrany prostředí MHMP, Technická správa komunikací a mnohé další). Vlastním zpracováním standardů je pověřeno ČVUT v Praze.

UNALAB

Institut stál ve vedení mezinárodního projektu UNALAB, který se zaměřuje na Nature Based Solutions. Tato řešení inspirovaná přírodou se Kancelář technické infrastruktury snažila implementovat do projektů, na nichž institut aktuálně pracuje (např. hospodaření s dešťovou vodou nebo modro-zelená infrastruktura).

VODOJEM MAZANKA

Kancelář zahájila také práce vedoucí k realizaci navýšení kapacity vodojemu Mazanka. Pomoci by měla výstavba nové komory o kapacitě 12 000 m^3. Vodojem Mazanka je klíčový pro zásobování pitnou vodou nejen pro převážnou část zástavby území Bubny-Zátory, ale také pro nové stavební záměry v Libni, Karlíně a Novém Městě.

KOLEKTORIZACE LOKALITY BUBNY-ZÁTORY

Cílem studie bylo prověřit možnost vedení podzemní sdružené trasy – hlubinného kolektoru pod rozvojovým územím Bubny-Zátory. V roce 2021 na ni naváže další prověření, zejména spojené s pojetím zásobování lokality Bubny-Zátory teplem a chladem.

ESPON TITAN

Institut se zapojil do výzkumného evropského projektu ESPON TITAN a participoval na analytické části tvorby metodiky pro hodnocení ekonomického dopadu přírodních rizik.

STOKA B

Stoka B zajišťuje odvodnění území Holešovic, Karlína a Žižkova. Jde o stoku ze začátku 20. století, která v současné době nepostačuje kapacitně ani hydraulicky, a to zejména v oblasti Holešovic. Odvodnění území Holešovic bude proto posíleno novou stokou nazývanou rovněž „B“. Ta povede jinou částí povodí a odlehčí tím stávající stoce. Vzhledem k tomu, že trasa prochází územím Bubny-Zátory, bylo nutné v souvislosti s novým urbanistickým řešením navrhnout a posoudit upravenou trasu nové stoky.

IPR v číslech
Infrastruktura

60
větších či menších dopravně inženýrských podkladů (DIP) pro automobilovou a veřejnou hromadnou dopravu

150
sdělení pro Státní pozemkový úřad, MHMP a soudy

30
DIP pro posouzení plánovaných změn územního plánu

1,2 km
plánovaná délka tunelu severní tramvajové tangenty

Vztahy s veřejností

Komunikace

Základním principem práce IPR je maximální možná otevřenost. Aby lidé věděli, co se v Praze plánuje, je potřeba veškeré projekty komunikovat. A to jak s institucemi, jako jsou například městské části či MHMP, tak také se širokou veřejností. IPR se navíc snaží občany zapojovat do městského plánování a projednávat s nimi konkrétní projekty

IPR v roce 2020 vydal 62 tiskových zpráv a i přes nestandardní provoz spojený s pandemickou situací uspořádal 3 tiskové konference a navštívil se svým informačním stánkem 2 lokality. Plánované změny v lokalitách, kterými se IPR zabývá, představil široké veřejnosti a novinářům také prostřednictvím komentovaných vycházek, dotazníků či online workshopů. Participační aktivity byly v roce 2020 zaměřeny především na území Palmovky, Mariánského náměstí, Kampusu Dejvice, Rohanského ostrova a Orionky.

V roce 2020 byla také omezena účast zaměstnanců na zahraničních konferencích, prezentacích a veletrzích. IPR byl však prostřednictvím svých zástupců reprezentován alespoň na zahraniční online konferenci Create Riga 2020 a na některých tuzemských akcích jako například na konferenci 55. Geodetické informační dny či na semináři ÚSES zelená páteř krajiny 2020.

Jedním z hlavních nástrojů komunikace opět bylo Centrum architektury a městského plánování (CAMP), kde mají návštěvníci možnost navštívit výstavy týkající se rozvoje Prahy, vyslechnout specializované přednášky českých i zahraničních odborníků, architektů a urbanistů a od kustodů se mohou dozvědět vše o rozvoji Prahy. V roce 2020 se CAMP velice rychle adaptoval na nastalou situaci a veškerý svůj program přesunul do virtuálního prostoru.

Medializace

Medializace IPR je stabilně velmi vysoká. V roce 2020 o něm vyšlo celkem 4 706 článků. Drtivá většina mediálních výstupů měla navíc pozitivní, neutrální či ambivalentní vyznění (97%).

Nejčastěji byl pak IPR spojován s tématy renovace Vrchlického sadů, rekonstrukce Pražské tržnice a lokality Bubny-Zátory. Často byl v médiích také skloňován CAMP (1 401 zmínek) a jeho aktivity, z nichž nejvýraznější publicitu získal projekt campuj.online odstartovaný v průběhu covidového období. Z představitelů IPR byl nejčastěji medializován ředitel Ondřej Boháč. Institutu se nejčastěji věnovaly pražské redakce Deníku, ČTK a Práva.

VÝVOJ MEDIALZACE IPR PO MĚSÍCÍCH

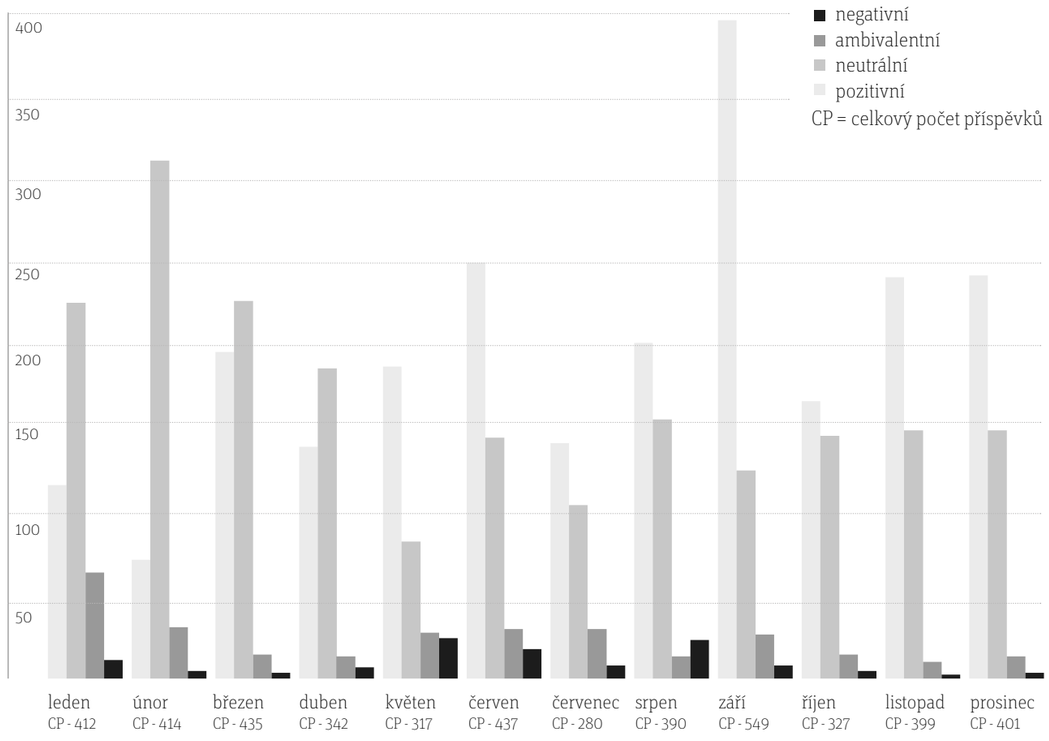

MEDIALIZACE AVE - POČET ZMÍNEK

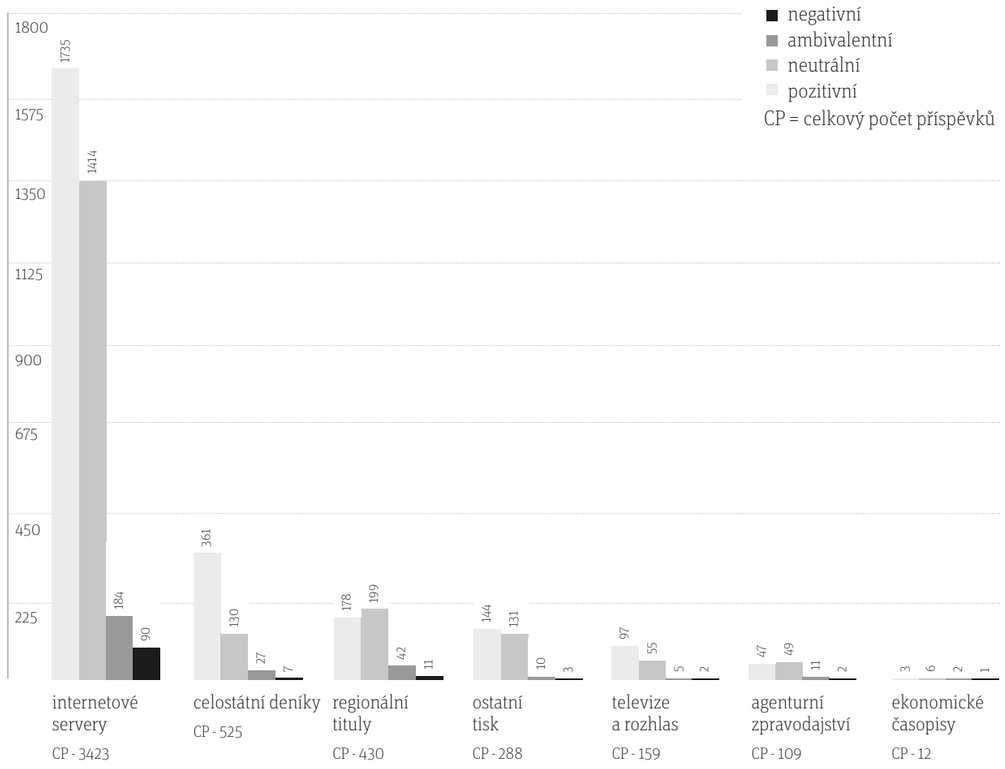

MEDIÁLNÍ UDÁLOSTI

Sociální sítě

IPR komunikuje prostřednictvím účtů na svých sociálních sítích různé obsahy. Je aktivní na Facebooku, Instagramu, Youtube, Twitteru i LinkedInu. Právě Facebook a Instagram slouží ke komunikací se širokou veřejností, která se zajímá o rozvoj hlavního města a nejnovější aktuality. Sociální účty CAMPu fanoušky informují zejména o dění v samotném centru architektury, jako jsou výstavy, přednášky či doprovodný program. Twitter dává větší prostor pro diskuzi a LinkedIn slouží jako profesionální síť.

Během roku 2020 posilovaly účty na sociálních sítích ve všech sledovaných metrikách. Institut včetně CAMPu v roce 2020 překročil 1 00 000 sledujících napříč sítěmi.

Obsah sociálních sítí tvořily kromě vizualizací a dat vznikajících v IPR také fotografie a videa, které byly speciálně pořízeny pro účely propagace a budování image.

IPR

Facebook – sledující

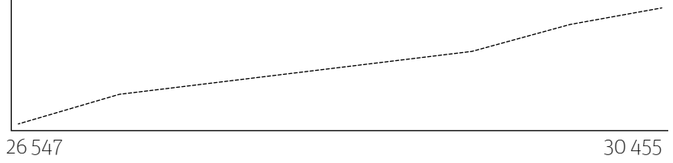

Instagram – sledující

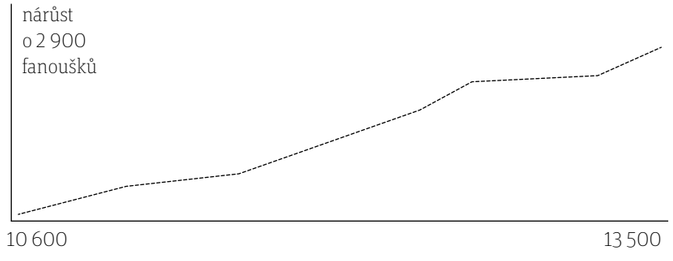

Twitter – sledující

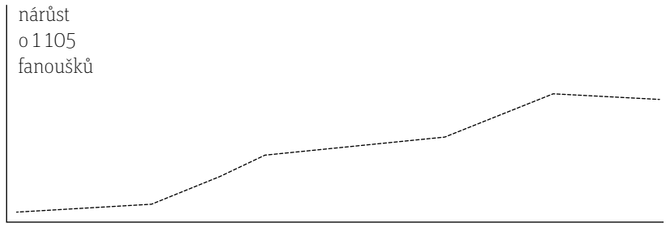

LinkedIn – sledující

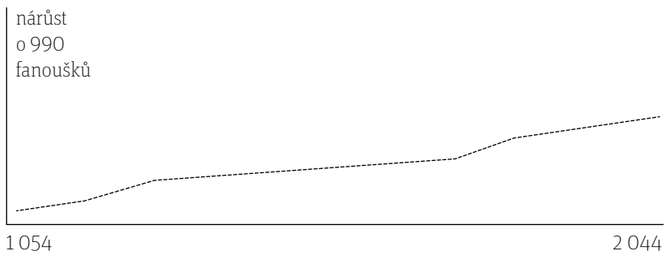

Youtube – sledující

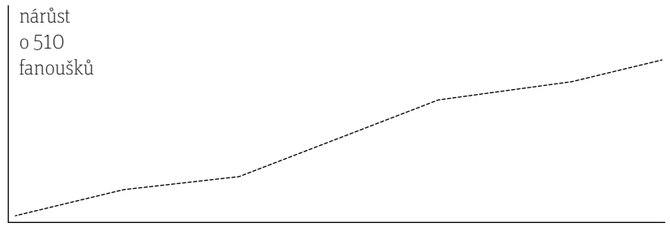

CAMP

Facebook – sledující

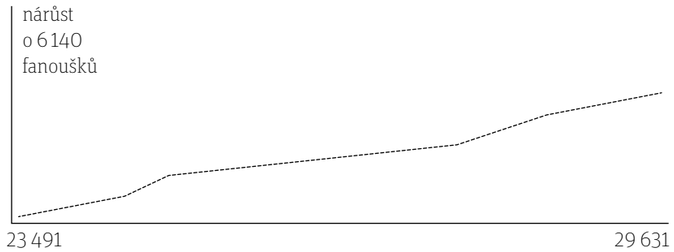

Youtube – sledující

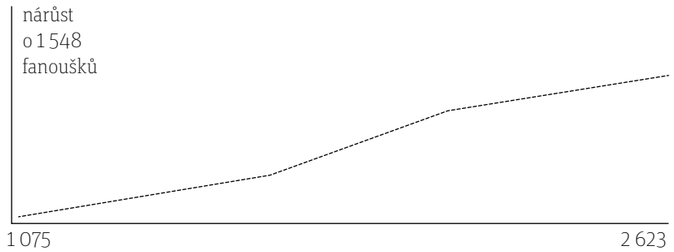

Instagram – sledující

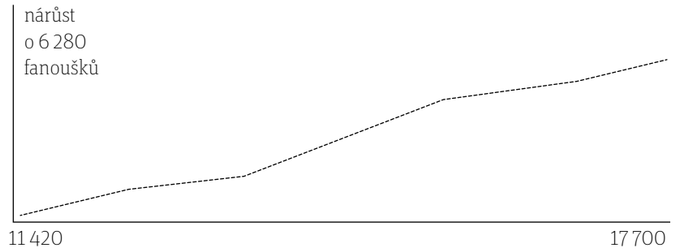

Mezinárodní spolupráce

Institut se potřebuje neustále rozvíjet. Snaží se proto systematicky vzdělávat své zaměstnance, inspirovat se v zahraničí a také aktivně spolupracovat s nejrůznějšími zahraničními institucemi. Agendu mezinárodních vztahů má na starosti Kancelář řízení a projektů, která zajišťuje administrativní a koordinační podporu ředitele institutu a jeho zástupce. Mezi její činnosti patří koordinace evropského projektu UNaLAB, vydávání mezinárodního newsletteru a vyhledávání vhodných inovativních dotačních titulů v zahraničí i v ČR. Zajišťuje a podporuje účast IPR Praha v mezinárodních pracovních skupinách a soutěžích, úzce spolupracuje s oddělením zahraničních vztahů a protokolárních záležitostí magistrátu a reprezentací magistrátu v Bruselu. Koncem roku 2020 Kancelář řízení a projektů úspěšně ukončila několikaletý mezinárodní projekt Triangulum financovaný z Evropské unie, jehož výstupem byla výstava URBANIA v CAMPu.

Publikace

K významným aktivitám institutu patří také produkce publikací. V roce 2020 institut ustanovil redakční radu složenou ze 7 interních členů zastupujících jednotlivé sekce a dvou externistů, kterými jsou Jiří Padevět z nakladatelství Academia a Jana Kostelecká z nakladatelství Jakost. Redakční rada se schází pravidelně dvakrát až třikrát ročně a diskutuje ediční záměry připravovaných titulů.

ČLENOVÉ REDAKČNÍ RADY

Ing. Mariana Pytlounová Pančíková (Sekce plánování města)

Mgr. Martina Koukalová, Ph.D. (Sekce právní)

Ing. arch. Kristina Ullmannová (Sekce detailu města)

Ing. Lukáš Tittl (Sekce infrastruktury)

Mgr. BcA. Eugen Liška (Sekce vnějších vztahů)

Ing. Lucie Kovaříková (Sekce prostorových informací)

Mgr. Jan Krtička (Sekce strategií a politik)

Bc. Jiří Padevět (nakladatelství Academia)

Mgr. Jana Kostelecká (nakladatelství Jakost)

KŘEST KNIH V CAMPU

Setkávání s autory a čtenáři knih, které se v širším slova smyslu věnují architektuře a městu, je také nedílnou součástí programu CAMPu. V roce 2020 takto byly představeny tituly Manuál pro kultivovanou Prahu Kristýny Drápalové, Ke stolu! pod editorským vedením Pavly Melkové, Řízení a správa měst Tomáše Hudečka nebo soubor Veřejný prostor, který mapuje prvních pět let existence Kanceláře veřejného prostoru.

Participace

Participativní plánování pomáhá sladit názory hlavních účastníků plánovacích procesů, dosáhnout vzájemné dohody a předcházet konfliktům mezi stranami zastupujícími různé zájmy. Úspěšná participace veřejnosti urychluje projednávání investičních záměrů a šetří spoustu času, lidské i finanční zdroje. Při využití vhodných nástrojů umožňuje zapojit skupiny se specifickými potřebami (např. seniorů, rodin postižených chudobou nebo hendikepovaných) do procesů městského plánování.

KOORDINÁTOŘI 2020–2022

Participativní plánování hraje čím dál tím silnější roli v komunitním rozvoji. Institut proto v roce 2020 oficiálně odstartoval pilotní projekt Koordinátoři participativního plánování. Jde o dvouletý program, ve kterém působí 9 koordinátorů v 11 městských částech. Výsledkem by mělo být přesunutí participativního plánování na městské části, zlepšit komunikaci napříč úřadem i městem.

Zajištění participace na územních studiích

PALMOVKA

V červnu 2020 probíhala přímo v místě díky kontejneru IPR Praha participace v rámci analytické části územní studie Palmovka. Veřejnost tak byla zároveň informována o dílčích projektech na řešeném území nebo o projektu na náměstí Bohumila Hrabala. Vznikla také obsáhlá antropologická studie území a jeho okolí.

MARIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ

Institut připravil v roce 2020 koncepční studii pro Mariánské náměstí. Do projektu byli zapojeni místní obyvatelé a instituce, které sídlí na náměstí. Součástí projektu byla i dočasná změna režimu náměstí a posílení pobytové kvality před samotnou rekonstrukcí.

PETŘÍN

Koncepce vrchu Petřín určí podobu jednotlivých zahrad a parků, stejně tak vyřeší správu a péči o území. Během roku 2020 vznikla pracovní skupina ke konzultaci zadání, realizovaly se vycházky územím a od října do prosince proběhl sběr podnětů, do kterého se mohla zapojit veřejnost.

VOZOVNA ORIONKA

Vozovna Královské Vinohrady neboli vozovna Orionka je dnes nevyužívaným areálem. Hlavní město se pro něj rozhodlo najít nové využití, které ho otevře veřejnosti. Institut proto prověřil možnosti dočasného využití areálu na dalších 10 let. Bývalá vozovna by měla sloužit kulturním a komunitním aktivitám. Do studie využití byla zapojena veřejnost, místní komunitní i celopražští kulturní aktéři.

ROHANSKÝ OSTROV

V roce 2020 začal dvouletý projekt tvorby koncepce Rohanského ostrova a Libeňských kos. Nyní institut připravuje zadání pro zpracování koncepce Rohanského ostrova. Budoucí podoba ostrova je řešena ve spolupráci s místními subjekty i veřejností. Participace pokračuje také v roce 2021.

Centrum architektury a městského plánování (CAMP)

Během roku 2020 se CAMP stal především virtuálním prostorem. Produkční akcí se proměnili v moderátory podcastů, z techniků se stali kameramani. Výstavy probíhaly online, diskuze se streamovaly. Návštěvníci komunikovali s přednášejícími architekty na dálku a přes léto cestovali z města do města prostřednictvím street view a filmových kulis. Nebyl to ale zdaleka marný rok. CAMP připravil 4 výstavy, zorganizoval 176 akcí a vytvořil nový blog campuj.online. Jeho redaktoři napsali celkem 158 článků, které si přečetlo neuvěřitelných 250 000 čtenářů.

Výstavy

V CAMPu je možné navštívit jak dlouhodobé výstavy, které se věnují budoucnosti Prahy, tak krátkodobé intervence představující nové pohledy na město. S každou z těchto akcí je spojen i doprovodný program seznamující návštěvníky s jednotlivými tématy. Jde například o komentované prohlídky, přednášky, diskuze nebo performance. Celkově byly v roce 2020 uvedeny 4 výstavy.

ROHANSKÝ OSTROV: NOVÝ KARLÍN? 16/10 2019 – 16/02 2020

Jak se bude vyvíjet a transformovat území Rohanského ostrova? Na 88hektarovém území bývalého vltavského ostrova a přilehlého předpolí se plánuje realizace několika velkých veřejných i soukromých investic, které tuto lokalitu mění do podoby nové pražské čtvrti. Právě tuto budoucí podobu místa představila výstava Rohanský ostrov: Nový Karlín.

URBANIA
16/01 – 12/03 2020

Výstava o úřednících pro úředníky? Na interaktivní instalaci URBANIA se mohli návštěvníci na hodinu a půl stát plánovači imaginárního města. Prozkoumali při tom 8 principů, na kterých organická a udržitelná městská správa stojí. Součástí výstavy byly také příběhy správců města, jejichž portréty vytvořil fotograf Tomáš Třeštík. URBANIA byla nominována na Dezeen Awards 2020 v kategorii výstavní design. Na koncepci expozice, která vycházela z několikaletého výzkumu v rámci projektu Triangulum, se podíleli Adam Pajgrt a Bronislav Stratil.

DVĚ PRAHY: MĚSTO Z PTAČÍ PERSPEKTIVY
03/03 –18/09 2020

Kudy tekla Vltava v době našich praprababiček? Jak vznikalo Jižní Město? Jak se proměnil Karlín od Sametové revoluce? Tomu se věnovala výstava Dvě Prahy: Město z ptačí perspektivy. Mapová instalace dala návštěvníkům prostřednictvím plánů a leteckých snímků nahlédnout do vývoje hlavního města za posledních 200 let. Součástí programu bylo také několik doprovodných přednášek.

PRAHA ZÍTRA? PRAŽSKÉ PRIORITY
22/09 2020 – 28/02 2021

Nové čtvrti, nová propojení, nové příležitosti, nová náměstí a nové parky. Expozice Praha zítra? Pražské priority byla již čtvrtou výstavou pravidelného cyklu Praha zítra?, v rámci něhož jsou veřejnosti představovány stavební projekty proměňující budoucí tvář Prahy. Role kurátorů se tentokrát ujali členové Rady hl. m. Prahy, kteří vybrali 25 pražských priorit rozdělených do 5 zmíněných kategorií.

EXIT
EXIT
5
NOVÉ STAVEBNÍ PROJEKTY V PRAZE
PROJEKTY
POZEMEK/LOKALITA

Popularizace architektury a městského plánování

Mezi oblíbené programy patřil v roce 2020 přednáškový cyklus Urban Talks představující významné světové architekty, série Expati dávající nahlédnout do života a tvorby českých architektů ve službách zahraničních ateliérů nebo talkshow Ondřeje Cihláře Camping. Kurátor, publicista a teoretik designu Adam Štěch představil nejzajímavější objevy, které učinil na svých cestách za architekturou v rámci cyklu přednášek Atlas modernismu.

URBAN TALKS

Přednáškový cyklus Urban Talks představil několik významných světových architektů. Pandemie ukázala, že se dá pracovat téměř odkudkoliv a s kýmkoliv. Online pozvání do Urban Talks tak přijali hosté, kteří by za normální situace nemohli Prahu navštívit. Vystoupili zde například Kengo Kuma, Jeanne Gang, Carlo Ratti, Beatrice Galilee, Eric Klinenberg, Helena Bjarnegård, Felix Waechter a zástupci studií Effekt, Civic Architects, Summary, Dash Marshall nebo ALA architects.

EXPATI

V sérii debat s názvem Expati představuje architekt Adam Gebrian české architekty a architektky ve službách prestižních zahraničních ateliérů. V roce 2020 přijala pozvání mimo jiné Eva Le Peutrec.

CAMPING S ONDŘEJEM CIHLÁŘEM

Hosty talkshow Ondřeje Cihláře byli v roce 2020 Kateřina Šedá, Jan Šépka, Do Thu Trang, Jan Lukačevič, Vladimíra Sýkorová, Mardoša, Kristýna Drápalová, Václav Kocián, Nikola Logosová, Vojtěch Matocha, Josef Chodunovský, Jana Trávníčková, Denisa Václavová, Jan Vondrák, Jan Richt, Ferdinand Leffler, Radomíra Sedláková a Osamu Okamura. Všechny záznamy lze nově najít na MALL TV.

ATLAS MODERNISMU

Na přednáškách Atlas modernismu představil kurátor, publicista a teoretik Adam Štěch nejzajímavější objevy, které učinil na svých cestách za architekturou. Štěch prozkoumal značnou část Evropy, USA, Latinské Ameriky, Austrálie a Japonska. Geograficky tematizované přednášky byly věnovány jeho nejoblíbenějším destinacím a příběhům o stavbách, jejich tvůrcích a obyvatelích.

RETHINK ARCHITECTURE

Stavby a jejich provoz způsobují třetinu emisí skleníkových plynů na světě. Budovy jsou zodpovědné za 40 % veškeré spotřebované energie v EU. Dvě třetiny všech odpadů v České republice pochází právě ze stavebnictví. Vypadá to, jako by bez architektury bylo naší planetě lépe. Nebo to jde i jinak? V roce 2020 uspořádal CAMP ve spolupráci s Českou radou pro šetrné budovy sérii pěti přednášek Rethink Architecture, které představily konkrétní řešení udržitelné architektury aplikovatelné v České republice.

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ

Prostory CAMPu jsou díky své adaptabilní kompozici a atraktivnímu vzhledu přitažlivé také pro pořadatele konferencí a slavnostních vyhlášení prestižních cen. V roce 2020 byla na jeho půdě předána například cena Architekt roku.

Akce zaměřené na rozvoj Prahy

CAMP se snaží neúnavně předávat informace o rozvoji města všem Pražanům. Častými účastníky akcí jsou proto pražští zastupitelé a radní, zastupitelé městských částí nebo městských a státních organizací (např. Dopravní podnik, Ropid, TSK, SŽDC, Operátor ICT, CzechInvest atd.). V roce 2020 v rámci těchto akcí zaměřených na rozvoj Prahy pokračoval oblíbený diskuzní cyklus Velké změny Prahy. Náměstek primátora pro oblast územního rozvoje a územního plánu Petr Hlaváček a náměstek primátora pro oblast dopravy a památkové péče Adam Scheinherr se v něm věnují nejpalčivějším tématům Prahy, mezi které loni patřila revitalizace Botiče, lanovka do Bohnic, nová pravidla pro developery nebo lepší spolupráce Prahy se Středočeským krajem. Vznikla ale také nová série online diskuzí Za Prahu udržitelnou a sousedskou moderovaná novinářkou Táňou Zabloudilovou zaměřující se na témata turismu, krátkodobého ubytování, participace, na problémy bydlení nebo památkové ochrany budov. CAMP se stal rovněž zázemím pro konference týkající se rozvoje města, jako je Prague City Data Congress či Města 2030.

Vzdělávání

Srozumitelná komunikace složitých témat týkajících se rozvoje města a vzdělávání v oblasti architektury patří mezi základní cíle CAMPu. Naplňovat se je daří skrze oblíbený příměstský tábor pro mladé plánovače, architektonické vycházky po nejrůznějších koutech Prahy nebo nový kurz Jak psát o architektuře.

OBJEVUJEME MĚSTO

Součástí stálého programu CAMPu jsou pravidelné architektonické vycházky určené pro děti a dospívající. V roce 2020 děti spolu s odborným dospělým doprovodem navštívili Letiště Václava Havla Praha, plavecký stadion v Podolí, Trojskou kotlinu, pražské kolektory a Olšanské hřbitovy. Cílem vycházek je prozkoumat místa, stavby a budovy, které souvisejí s fungováním a chodem města. Průvodcem je vždy místní odborník nebo host z řad vysokoškolských diplomantů, který se daným tématem dlouhodobě zabývá či jej zkoumá. Vzhledem k situaci se podařilo uskutečnit pouze 5 vycházek místo běžných 10 za školní rok.

KEMP V CAMPU

Tábor pro zvídavé děti. V srpnu 2020 se povedlo uspořádat už druhý ročník příměstského tábora Kemp v CAMPu pro malé architekty a plánovače. Děti tentokrát pracovaly na jedné konkrétní parcele v měřítku 1 : 20 uprostřed Prahy. Řešily totiž, co postavit místo zbořené budovy Transgasu.

JAK PSÁT O ARCHITEKTUŘE

Jak psát o městě srozumitelně? CAMP uspořádal společně s novinářkou Karolínou Vránkovou kurz Jak psát o architektuře. Během několika online setkání předala lektorka účastníkům celou řadu praktických rad ze svých zkušeností získaných v časopisu Respekt, deníku Earch, ale také třeba z pořadu Bourání Radia Wave.

Letní program

Z MĚSTA DO MĚSTA

CAMP si v reakci na pandemii připravil na léto virtuální teleport. Pražané se tak vydali s Adamem Gebrianem na cestu kolem světa. V průběhu 10 týdnů prostřednictvím 25 metrů dlouhé stěny navštívili New York, Tokio, Kodaň, Paříž a Benátky. Burgery, ramen, palačinky. Na každé zastávce na cestující čekalo občerstvení typické pro danou metropoli. Ze všech prohlídek nazvaných Z města do města posléze vznikl průvodce s deseti zastaveními a tipy, kde se ubytovat, najíst, nakoupit nebo kam například zajít do parku či galerie.

Další projekty

CAMPUJ.ONLINE

Tým CAMPu se přizpůsobil situaci. Založil blog, sestavil novou redakci a připravil vydatný redakční plán. Vybíral tipy na to nejlepší z programu centra, zval na online přednášky, ale i procházky po Praze a výlety za současnou českou architekturou. Pravidelně představoval nejzajímavější investiční projekty, které změní budoucí tvář metropole, i historické perly z vlastního archivu. Doporučoval tipy na knihy, filmy, výstavy, podcasty o městě, architektuře a urbanismu. Redakce napsala za rok 2020 celkem 158 článků a získala prvních 250 000 čtenářů. Ukázalo se, že campuj.online je smysluplnou platformou, na které vyhledávají informace o nejnovějších stavebních projektech a tématech spojených s životem ve městě nejen čtenáři, ale i další novináři.

ONLINE DATABÁZE STAVEBNÍCH PROJEKTŮ PRAHA ZÍTRA?

V roce 2020 byl aktualizován mapový portál www.praha-zitra.camp, který slouží jako základní přehled stavebních záměrů na území Prahy. Představuje záměry soukromých i veřejných investorů od prvních nápadů přes projekty v procesu přípravy až po ty, které se již dokončují na staveništích. Vše lze vyhledávat na mapě, nebo podle názvu a filtrovat podle fáze realizace či městských částí. Každý projekt má svou vlastní kartu, která obsahuje základní data, detailní zákres umístění projektu, obrazový doprovod a stručnou textovou anotaci.

CAMP PRO VŠECHNY

Dlouhodobým cílem je zpřístupnit CAMP pro všechny lidi bez rozdílu, ať už pro návštěvníky na vozíku, neslyšící, nevidomé, nebo třeba rodiče s kočárky. S propagací přístupnosti CAMPu pomáhá také neslyšící influencerka Marie Mašláňová, která studuje Filozofickou fakultu UK, kde se věnuje lingvistice znakových jazyků a kultuře neslyšících. V centru natáčí video pozvánky pro neslyšící. Ve spolupráci s organizací Deaf Friendly zde totiž vznikají pravidelné diskuze s tlumočníkem do znakového jazyka i kompletním přepisem, komentované prohlídky výstav tlumočené do znakového jazyka a komentované prohlídky areálu IPR v českém znakovém jazyce s neslyšícím průvodcem. K dispozici jsou přeložené například i záznamy diskuzního cyklu Velké změny Prahy.

IPR v číslech
CAMP

250 000
čtenářů campuj.online

156
nových článků na campuj.online

4
uspořádané výstavy

176
uskutečněných akcí pro veřejnost

538
zmínek o CAMPu v médiích

Provoz
a podpora

Zaměstnanci

POČTY ZAMĚSTNANCŮ NA HPP V IPR K 31. 12. 2020

celkový počet zaměstnanců na HPP	243
počet vynětí (MD, RD apod.)	18
počet aktivních pracovních poměrů	225
počet nově uzavřených pracovních poměrů v roce 2020	16
počet ukončených pracovních poměrů v roce 2020	14

POČTY OSOB ZAMĚSTNANÝCH NA DPČ, DPP V IPR K 31. 12. 2020

počet osob zaměstnaných na DPČ, DPP	101
počet nově uzavřených dohod v roce 2020	60
počet ukončených dohod v roce 2020	90

Kvalifikace zaměstnanců

	muži	ženy	celkem	muži %	ženy %	celkem %
Střední odborné (vyučen)	6	0	6	2,18 %	0,00 %	2,18%
Střední nebo střední odborné bez maturity a bez vyučení	0	1	1	0,00 %	0,44 %	0,44%
Úplné střední všeobecné	3	6	9	1,31 %	2,18 %	3,49 %
ÚSO (vyučení s maturitou)	1	3	4	0,44 %	1,31 %	1,75 %
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	9	30	39	3,49 %	11,79 %	15,28 %
Vyšší odborné	3	1	4	0,87 %	0,44 %	1,31 %
Bakalářské	10	5	15	3,49 %	1,75 %	5,24 %
Vysokoškolské	91	74	165	38,86 %	31,44 %	70,31 %
Celkem	**123**	**120**	**243**	**50,66 %**	**40,34 %**	**100,00 %**

Na zaměstnance jsou kladeny vysoké kvalifikační požadavky ohledně sebevzdělávání. IPR jim proto nabízí širokou škálu možností, jak na sobě kontinuálně pracovat a rozvíjet se. Kromě standardních BOZP školení navštěvovala v roce 2020 téměř polovina zaměstnanců jazykové kurzy angličtiny a němčiny. Někteří zaměstnanci také získali certifikát z kurzu první pomoci Červeného kříže.

V dalším rozvoji mají zaměstnanci volnou ruku. Mohou navštěvovat akce v CAMPu, mají přístup do databáze krátkých videí s tematikou rozvoje digitálních dovedností, jako je efektivní využívání Outlooku, bezpečnost v kyberprostoru nebo rychlokurz manažerských dovedností.

Provoz a hospodaření IPR

IPR má ve správě areál Emauz a aktivně se podílí na přípravě jeho revitalizace. Kancelář hospodářské správy se také věnuje přípravě plánované rekonstrukce budov, v nichž institut sídlí.

PLNĚNÍ POČTU ZAMĚSTNANCŮ A PROSTŘEDKŮ NA PLATY V ROCE 2020

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok 2020 limit	Skutečnost 2020	% plnění	Skutečnost 2019
a	b	1	2	3	4
Hlavní činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	249,5	219,4	87,9	217,4
Prostředky na platy	tis. Kč	150 817,6	150 817,6	100,0	142523,7
z toho: platové tarify	tis. Kč	88 987,0	65 504,1	73,6	58 968,6
Průměrný plat	Kč	50 373,3	57 297,2	113,7	54 638,7
Ostatní osobní náklady	tis. Kč		12 551,4		13 011,0
Doplňková činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.				
Prostředky na platy	tis. Kč		0,0		
Průměrný plat	Kč				
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	0,0	0,0		

ROZBOR HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2020 – HLAVNÍ ČINNOST

	Schválený plán 2020	Upravený plán k 31. 12. 2020	Skutečnost k 31. 12. 2020	Skutečnost k 31. 12. 2019
8 110,0	**8 110,0**	**2 614,8**	**5 827,0**	**8 991,8**
60X Výnosy z vlastních výkonů a zboží	0,0		3 009,7	3 252,4
64X Ostatní výnosy	8 110,0	2 614,8	2 722,9	5 619,2
66X Finanční výnosy			94,4	120,2
NÁKLADY CELKEM	**386 120,6**	**415 657,4**	**393 399,4**	**345 577,2**
50X Spotřebované nákupy	10 000,0	10 002,7	7 935,2	7 966,5
51X Služby	127 850,6	140 940,2	116 607,6	92 145,4
z toho: 512 Cestovné	1 500,0	1 530,8	294,9	1 802,1
513 Náklady na reprezentaci	500,6	500,6	237,8	534,2
52X Osobní náklady	210 000,0	226 428,5	226 418,3	213 903,9
z toho: 521 030X platy zaměstnanců	140 313,8	150 817,6	150 817,6	142 289,4
521 031X ostatní osobní náklady	11 000,2	12 554,6	12 551,4	12 668,6
53X Daně a poplatky	3 000,0	3 000,0	44,2	2 394,4
54X Ostatní náklady	15 000,0	15 000,0	17 362,3	11 408,2
z toho: 541 Smluvní pokuty a úroky z prodlení				
542 Jiné pokuty a penále				
547 Manka a škody			1,6	
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	20 000,0	20 016,0	24 665,3	17 496,6
z toho: 551 03XX-08XX odpisy jako zdroj 416	18 083,0	18 083,0	21 015,0	14 507,5
551 09XX odpisy kryté státní dotací (403/672)			8,3	0,0
56X Finanční náklady	70,0	70,0	72,4	71,6
59X Daň z příjmů	200,0	200,0	294,1	190,6
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-378 010,6	-413 042,6	-387 572,4	-336 585,4
672 Neinvestiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele – ÚZ 91	374 510,6	352 387,9	351 516,9	303 646,9
672 Neinvestiční příspěvek prostřednictvím rozpočtu zřizovatele – ÚZ 13305		33 135,2	18 522,7	
672 Ostatní dotace mimo rozpočet zřizovatele	3 500,0	27 519,5	17 532,8	
Výsledek hospodaření celkem	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-32 938,5**

ROZBOR HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2020 – DOPLŇKOVÁ ČINNOST

	Schválený plán 2020	Skutečnost k 31. 12. 2020
VÝNOSY CELKEM	1 092,6	1 435,5
NÁKLADY CELKEM	1 087,2	1 119,2
Spotřebované nákupy	71,2	571,8
Služby	468,4	259,4
512,3	512,3	0,0
z toho: 521 003X mzdy a platy (bez OON)	288,0	0,0
521 00XX ostatní osobní náklady	90,0	0,0
Daně a poplatky		
Ostatní náklady		
Odpisy, rezervy a opravné položky		
z toho: 551 00XX odpisy jako zdroj 416		
551 009X odpisy kryté státní dotací (403/672)		
Finanční náklady		
Daň z příjmů	35,3	288,0
Výsledek hospodaření	5,4	316,3

Komentář k vyúčtování výsledků hospodaření za rok 2020

Celkové náklady organizace v roce 2020 činily 393 399,4 tis. Kč. Tyto náklady byly pokryty výnosy z vlastní činnosti ve výši 5 827 tis. Kč a dále doplněny neinvestičním příspěvkem zřizovatele a dalšími dotacemi za státního rozpočtu a z fondů EU.
V roce 2020 byly IPR schváleny rozpočtové prostředky a závazné ukazatele rozpočtu, a to neinvestiční příspěvek v celkové výši 374 510,6 tis. Kč. Limit počtu zaměstnanců byl stanoven na 249,5 přepočtených osob, limit prostředků na platy byl stanoven ve výši 140 313,8 tis Kč, odpisový plán byl stanoven s limitem ve výši 18 083 tis. Kč.
Během roku byly provedeny úpravy, kterými se celkový rozpočet snížil na 352 387,9 tis. Kč a limit prostředků na platy se zvýšil na 140 940,2 tis. Kč. Skutečný přepočtený stav zaměstnanců činil 219 osob. Ostatní osobní náklady na dohody konané mimo pracovní poměr činily 12 551,4 tis. Kč. IPR hospodařil s účelovými neinvestičními prostředky, a to na územně plánovací dokumentaci ve výši 4 509,7 tis. Kč, na participativní plánování ve výši 3 622 tis. Kč, na projekt Participace ostrov Štvanice – 515 tis. Kč, na studii Kyje-Hloubětín v částce 2 000 tis. Kč, dále na akci Koncertní sál ve výši 10 224,5 tis. Kč, na výsadbu stromořadí ve výši 1 264 tis. Kč a na další projekty ve výši 11 000 tis. Kč.
Institut se podílí na projektech financovaných nebo spolufinancovaných z grantových programů nebo financovaných ze státního rozpočtu. Z Operačního programu Praha – pól růstu ČR je financován projekt Lokalizační data mobilních operátorů pro plánování města (do roku 2020 bylo získáno cca 30 124 tis. Kč) a projekt Automatizovaný systém pro správu informačních modelů staveb hl. m. Prahy (v roce 2020 se povedlo získat 4 703,4 tis. Kč). Financování u těchto projektů je následující: podpora z EFRR ve výši 50 %, podpora ze SR ve výši 40 % a vlastní podíl ve výši 10 %.
V roce 2020 byl ukončen a finančně vypořádán projekt „Triangulum". Na tento projekt IPR využil od roku 2015 do roku 2020 celkem 10 517 tis. Kč. Dále probíhal projekt „UNaLAB", který je realizován od roku 2017 a bude dokončen v roce 2022. Na něj se dosud podařilo získat 916 tis. Kč.
V roce 2020 byl dále ukončen a finančně vypořádán projekt finančně podpořený Technologickou agenturou ČR s názvem Zkvalitnění systémů a procesů povolování nové výstavby v Praze, který získal celkově 212 tis. Kč. Nově začala také další realizace podpořená Technologickou agenturou ČR, a to projekt s názvem Modely oceňování veřejných statků pro účely prostorového plánování. Na tuto činnost byla v roce 2020 přijata dotace ve výši 180 tis. Kč.
Investice jsou financovány buď účelovou dotací HMP, nebo jsou finančně kryty z investičního fondu. V rozpočtu IPR byly ponechány finanční prostředky přidělené ZHMP na investiční akce v předešlém roce 2019. Jde o akce, které nebyly v roce 2019 dokončeny a v roce 2020 se pokračovalo v jejich realizaci. Jde o následující projekty: Vítězné náměstí – 5 089,12 tis. Kč, Technické vybavení – 679,4 tis. Kč, Celková přestavba Císařského ostrova – revitalizace a protipovodňová ochrana – 4 010 tis. Kč, Koncertní sál – 2 420 tis. Kč, Nové prvky pražského mobiliáře – 3 735,3 tis. Kč, Areál Emauzy – rekonstrukce – 1 821,4 tis. Kč, CAMP – interiérové úpravy vč. přilehlých prostorů – 751,9 tis. Kč, Mobilní aplikace a nové technologie – 718,5 tis. Kč a Václavské náměstí – 803,5 tis. Kč.

Nově byly IPR zadány úkoly a přiděleny finanční prostředky na následující projekty: Vítězné náměstí – 3 266,5 tis. Kč, Příměstský park Soutok – 3 750 tis. Kč, Celková přestavba Císařského ostrova – revitalizace a protipovodňová ochrana – 8 712 tis. Kč, Areál Emauzy – rekonstrukce – 20 000 tis. Kč, architektonická soutěž na areál Holešovické tržnice – 1 815 tis. Kč. Tyto finanční prostředky byly vyčerpány jen částečně a nevyčerpaná část je převedena do roku 2021.
Z investičního fondu byly finanční prostředky použity na tyto projekty: Technické vybavení, na rozšíření a upgrade diskových polí, Upgrade HW pro Oracle, Upgrade serverové techniky na Jehněčím dvoře, webové stránky IPR, interiérové úpravy v CAMPu, Evidence územních řízení, Přestavba objektu Jehněčí dvůr, nákup elektromobilu, výstava Nákladové nádraží Žižkov. Tyto celkové náklady byly 11 395,1 tis. Kč.
Kromě hlavní činnosti provádí IPR také vedlejší hospodářskou činnost. V rámci této doplňkové činnosti jsou pronajímány některé prostory především v CAMPu. Náklady na tuto činnost činily v roce 2020 1 119,2 tis. Kč a výnosy byly 1 435,5 tis. Kč.

Archiv a spisová služba

Podatelna, která zajišťuje oběh spisů v IPR od jejich přijetí až po vypravení a předává je do spisovny k dlouhodobé archivaci, omezila v roce 2020 kvůli pandemii covidu úřední hodiny pro veřejnost. Přesto zaevidovala 16 302 dokumentů podaných převážně elektronicky, což představuje nárůst o více než 10 % od loňska. Podatelna rovněž poskytuje informace ohledně provozu instituce a příslušných agend, odhadem zde v roce 2020 přijali 3 700 telefonických hovorů.

Archiv map a plánů se stará o katalogizaci a zpřístupnění archivních materiálů zaměřených na urbanismus Prahy a kontinuálně ukládaných od poloviny 19. století. Pandemie covidu si vynutila úpravu agendy archivu ve prospěch třídění, katalogizace a přípravy archiválií k digitalizaci. Za rok 2020 se tedy katalogizovalo 5 000 historických dokumentací a 4 600 soudobých dokumentací.

Archiv zároveň zajišťuje podklady pro rozvoj mapových aplikací zaměřených na prezentaci historických map a plánů Prahy.

Fotoarchiv spravuje a eviduje dobové fotografie Prahy a reprodukce plánů a další dokumentace. Za rok 2020 se zpracovalo a připravilo k digitalizaci 9 500 historických fotografií a negativů.

Technická knihovna pořizuje odbornou literaturu, kterou zpřístupňuje formou prezentační knihovny v CAMPu, dlouhodobou zápůjčkou pracovníkům IPR a badatelům v archivu na Jehněčím dvoře. V roce 2020 přibylo v knihovně přes 850 knih.

Specializované digitalizační pracoviště, které pořizuje velkoformátové a maloformátové skeny plánů, fotografických pozitivů i negativů, knih a vázaných dokumentací pro potřeby IPR, MHMP a jím zřizovaných organizací, bylo v roce 2020 výrazně zasaženo pandemií covidu a zaměstnanci se z velké části věnovali výše zmíněné katalogizaci dokumentů. Za rok 2020 se navzdory tomu naskenovalo 220 vázaných dokumentací (cca 40 000 stran), 550 velkoformátových plánů a 1000 historických fotografií. Archiv dále digitalizoval plány pro NKP Vyšehrad a pro TSK.

Badatelna, která umožňuje odborné i laické veřejnosti studovat historické materiály a odborné knihy, byla z větší části roku pro externí zájemce uzavřena. Počet žádostí v roce 2020 dosáhl 110 (z toho cca 60 kladně vyřízených).

Právní servis

Zásadní objem právní agendy se soustředil na právní podporu připravovaných projektů. Dále se IPR kromě své běžné agendy účastnil pokračující rekodifikace stavebního práva, podílel se na aktivitě velkých českých měst s cílem formulovat jejich potřeby, které získaly výslednou podobu v dokumentu „4 městské artikuly“, a souvisejících pozměňovacích návrzích k novému stavebnímu zákonu.

IPR připravil a projednal novelu § 3 Pražských stavebních předpisů, spolupracoval na přípravě Metodiky spoluúčasti investorů na rozvoji území hlavního města Prahy, na adaptačních opatřeních hl. m. Prahy na změnu klimatu, a na souvisejícím návrhu mapy zranitelných oblastí hl. m. Prahy.

V roce 2020 vyřizoval IPR Praha 36 žádostí o poskytnutí informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím, z nichž bylo 20 kladně vyřízeno a 11 částečně kladně vyřízeno. Veřejnost žádala zejména o poskytnutí studií zpracovaných k řešení konkrétních území hl. m. Prahy, o stanoviska k územním řízením a informace o připravovaných změnách územního plánu.

IPR v číslech
Veřejné zakázky

395
veřejných zakázek

38
záměrů s veřejnými zakázkami malého rozsahu
od 500 001 Kč bez DPH do 1 000 000 Kč bez DPH

7
záměrů s hodnotou vyšší než 2 000 000 Kč

231
záměrů s veřejnými zakázkami
malého rozsahu do 500 000 Kč bez DPH

17
záměrů s veřejnými zakázkami malého rozsahu
od 1 000 001 Kč bez DPH do 2 000 000 Kč bez DPH

23
záměrů s případy s příjmem
do rozpočtu či bez vlivu na rozpočet

Zkratky

AUA	–	architektonicko-urbanistická analýza
AVE	–	Advertising value equivalent
AZÚR	–	aktualizace zásad územního rozvoje
B+R	–	Bike and Ride
BOZP	–	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CAMP	–	Centrum architektury a městského plánování
ČAKA	–	Česká asociace pro krajinářskou architekturu
ČKA	–	Česká komora architektů
DPČ	–	dohoda o pracovní činnosti
DPP	–	Dopravní podnik hl. m. Prahy
FA ČVUT	–	Fakulta architektury Českého vysokého učení technického
GR	–	gremiální rada
HDV	–	hospodaření s dešťovou vodou
HMP	–	hlavní město Praha
HOM	–	odbor hospodaření s majetkem
HPP	–	hlavní pracovní poměr
INV MHMP	–	Odbor investic Magistrátu hl. m. Prahy
IPR	–	Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
ITI	–	integrované územní investice
JDMP	–	jednotná digitální mapa Prahy
KMK	–	Kancelář městského investora
MD	–	mateřská dovolená
MHD	–	městská hromadná doprava
MHMP	–	Magistrát hl. m. Prahy
P+R	–	Park and Ride
PKC	–	Pražské kulturní centrum
PPP	–	Public Private Partnership
PPR	–	Pražská památková rezervace
PR	–	public relations
PSP	–	Pražské stavební předpisy
RD	–	rodičovská dovolená
RHMP	–	Rada hl. m. Prahy
RIS	–	regionální inovační strategie
SZKT	–	Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu
SŽDC	–	Správa železnic
TA ČR	–	Technologická agentura ČR
TSK	–	Technická správa komunikací
ÚAP	–	územně analytické podklady
ÚRM	–	Útvar rozvoje hl. m. Prahy
ÚSES	–	územní systém ekologické stability
ÚSO	–	úplné střední odborné (vzdělání)
VRÚ	–	velká rozvojová území
VVURÚ	–	vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území
ZÁKOS	–	základní komunikační systém
ZHMP	–	Zastupitelstvo hl. m. Prahy
ZÚR	–	zásady územního rozvoje

Výroční zpráva 2020
Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Vydal:
Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Vyšehradská 57, 128 00, Praha 2

Texty: IPR Praha
Grafická úprava: Barbora Listíková
Editorka: Michaela Hečková
Korektorka: Nataša Machačová

Autoři fotografií:
IPR Praha (Jan Malý)

Autoři vizualizací:
IPR Praha (Smetanovo nábřeží, Trojská kotlina, Železniční most na Výtoni), Pavel Hnilička Architects+Planners (Vítězné náměstí), Pelčák a partner architekti (Bubny-Zátory), Thomas Müller Ivan Reinmann architekten GmbH (Bubny-Zátory), XTOPIX (Mariánské náměstí), JAKUB CIGLER ARCHITEKTI a.s. (Václavské náměstí), A69 - architekti (Terminál Smíchov), ARCHITEKT Ondřej Tuček (Nákladové nádraží Žižkov)

Vydání první, Praha 2022
ISBN: 978-80-88377-44-3
© IPR Praha
www.iprpraha.cz